

AZ ELLENZÉK megVETÉSE

Több mint másfél évszázadot, ha visszatekintünk történelmi múltunkban, gazdasági, társadalmi és politikai körülményeink nagy hasonlóságot mutatnak, napjaink sokszor megoldhatatlannak látszó problémáival.

Azt tanultuk az iskolában, hogy a 12 évig össze nem hívott „diéta” milyen károkat és elmaradást okozott a magyarságnak. A mi társadalmi és politikai fogyókúránk, több mint negyven évig tartott. — Igaz, most ennnyivel nehezebb helyzetben is vagyunk. Ahogy az 1825-ös Országgyűlés, ugyanúgy a most megtartott Országgyűlés is csak keveset oldott meg az aktuális problémákból. A most zárult ülés szak, nem merte felvállalni az ütközést, az úgynevezett „sarkalatos” kérdésekben. Történelmi távlatból már látjuk, hogy az 1825-ös Országgyűlés, az 1848-cal tetőzött reformkorszak kezdete volt. Vajon ez az öszi ülés szak minnek a kiindulása?

Reformországgyűlés volt a legutóbbi is. A szépre varázsolt ülésterem és a befogadott technika mellé „felölt”-e vajon maga az Országgyűlés?

Tudott-e szakítani több évtizede megcsontosodott, idejét múlt hagyományaival — képes-e újítani, a ma követelményeinek megfelelően együtt gondolkodni és határozni. Ha igen — akkor nem így kellett volna fogadni (igazolni) az új képviselőtársaikat! Sajnos, sokan nem érezték meg, hogy ezen az ülés szakon ez az egyik történelmi pillanat, amikor ők átlépték az ülésterem küszöbét, — több évtized után megtartott, szabad választások győzteseiként. A másik nagy pillanat az volt, amikor bejelentették, hogy mostantól az Országgyűléseken egy ellenzéki képviselőcsoport is dolgozik. Ezek az ellenzékiek, tényleg dolgoztak. Többet tettek jobbító szándékú felszólalásaikkal, mint némely honatya és anya évtizede(kig) tartó hosszú kormánypártisága alatt.

Az ellenzék megjelenését nem ilyen fanyalagva kellett volna fogadni, hanem örömmel, hogy ennyi év után végre van ellenzék. Olvassuk csak —, mi-ben is látja az ellenzék hasznát — Széchenyi István: — „A felvilágosító ellenzék hasznát senki sem tagadhatja. Hogy tudja meg az ember még legalacsonyabb helyzetben is az igazat, ha mindenki minden szavát igenli? S hát még magasabb lépcsőn mint tanulhatja ki a dolgok igaz állapotját, ha hiedelmiben soha tagadóra nem lel.”

Fel kellene végre ismerni, hogy az aki ellent mond, nem feltétlenül ártó szándékú, lehet, hogy csak megfontoltabb és bölcsőbb. Jól működő parlament nem létezhet erős ellenzék nélkül. Hozzá tartozik és csak vele együtt egész! Tőlünk nyugatabbra, a jogállamiságon nyugvó fejlett országok sem úrnék meg az ellenzék, ha nem lenne rá szükség. Ennek szükségességét, most már be kell látnunk. Mert nagyon áldásos és hasznos lett volna, ha az ellenzék egy kicsit „akadékoskodik” az ország javait elherdáló és nagy károkat okozó, hebehurgya döntések meghozatala előtt.

Ha még csak egy kicsiny magocskára is, de elszántságában és hitében erős ellenzék van most az Országgyűlésnek. Igaz ez az erő — még nem érzékelhető a szavazógép emyőjén, de úgy látszik mintha nekünk most már igazi parlamentünk volna. — Sajnos, ez csak a látszat, mert egy rendkívül fontos valami, még hiányzik. — Az önismeret! — A „tisztikar” és a képviselők is végezzenek önvizsgálatot, szembesüljenek önmagukkal, hogy a megváltozott körülmények ellenére is — képesek-e a nagyobb feladatok ellátására? Próbálja ezt a vizsgálatot minden érdekelt elvégezni, de közben — ha a legkisebb bizonytalanságot is érzik, kérjenek külső segítséget. Most már csak az vállaljon hivatalos országos dolgokban, akinek van: — világos emlékezete a múlttól, — tisztalt, szármaló képzelettel lát maga előtt egy megvalósítható szebb és jobb jövőt, — minden döntésével, ítéletével csak a nemzet javát akarja. Ha ezek a közzereplést vállalóban nincsenek meg, vagy nem kellő arányban — dicséret és hála helyett, csak gúnyt és megvetést arathat. Sajnos erre a múltban is volt és ma is vannak példák.

Mi magyarok, most olyan (kedvező?) történelmi időkben élünk, amikor nagy szükség van a bölcs okoskodásra és a hidegvérű, tiszta belátásra. Mert ezek nélkül nincs józan felismerés és az ezt követő jó döntés sem.

Megosztott figyelmet, jó egészséget kívánva az ellenzéki képviselőknek és mindannyiunknak okulásul, Széchenyi örökérvényű gondolatát ajánlva: „A kisdéd makkbul, ha nem romlott, idővel termő tölgyfa lesz, csak senki el ne gázolja.”

Dorn Zoltán

A szegény nem is szavazhat?

(Interjú a 4. oldalon)

A Szent Koronára esküdjünk?

(Beszélgetés a 6. oldalon)

Indul a szitakötő... (Cikkünk az Aerocarításról az 5. oldalon)

Francia fenntartások

Német újraegyesítés

Fenntartásait hangoztatta a napjainkban ismét gyakran emlegetett német újraegyesítéssel szemben Pierre Beregovoy francia pénzügyminiszter, Mitterrand egyik legközelebbi politikai munkatársa. A miniszter emlékeztetett a német nacionalizmus által okozott múltbeli pusztításra, a német hegemonia szerepére a II. világháborúhoz is vezető eseményekben. Beregovoy elismerte ugyanakkor, hogy mindkét országban él az újraegyesítés vágya, amelyre szerinte a nyugat-európai integráció felgyorsítása a legjobb válasz. „Egy olyan Európa felépítésére van szükség, amely mélyen gyökerezik a realitásokban és erős ahhoz, hogy egy napon befogadhassa Németország másik részét is” — hangoztatta.

A miniszter óva intette Bonnt attól, hogy az egyesítés csábításának engedve elhanyagolja kötelezettségeit az európai (nyugat-európai) közösséggel szemben. „Nem hiszem, hogy a Szovjetunió, bármilyen politikai, gazdasági vagy demokratizáló átalakuláson megy is át, meg fogja engedni egy németek uralta Közép-Európa létrejöttét. A történelem megmutatta, hogy ennek milyen következményei lehetnek” — mondta a szocialistapárti politikus.

Roszik Gábor dilemmája: Kilépjen-e a Fideszből vagy az MDF-ből?

(Kolozsi Béla dr. riportja a 3. oldalon)

Wallenberg nyomában

Csaknem három órán keresztül tárgyaltak hétfőn Moszkvában Valentyin Nyikiforov szovjet külügyminiszter-helyettesével és Vlagyimir Pirozskovval, a KGB elnökhelyettesével a Raoul Wallenberg Társaság képviselői és a Budapestről a Szovjetunióba hurcolt svéd diplomata rokonai, akik vasárnap érkeztek a szovjet fővárosba. A moszkvai találkozón a svéd vendégeknél átadták Wallenberg személyi tárgyait, amelyekre csak a közelmúltban bukkantak a sztálini megtorlásokat kivizsgáló szakértők: a diplomata útlevelét, jogosítványát, élelmiszercjegyeit, jegyzeteit, a letartóztatásakor nála talált valutákat, egyebek között magyar pengőt. A svéd küldöttségnek bemutatják azt az eredeti — 1947. július 17-én íródott — feljegyzést, amelyben a ljubjankai börtön egészségügyi szolgálatának helyettes vezetője jelentő feleltetésnek a diplomata elhunytát (a Wallenberg elhunytára utaló egyetlen dokumentum — halotti bizonyítványt nem állítottak ki — kópiáját ugyancsak átadták a svéd küldöttségnek). Közölték azt is, hogy Wallenberg letartóztatásának, fogva tartásának körülményeiről nem sikerült semmiféle új nyomra bukkanni az archívumokban. Nem volt Wallenberg-akta, ugyanis a svéd diplomata ellen nem volt eljárás, hadifogolyként kezelték a börtön nyilvántartó lapja alapján — ezt a dokumentumot is átadták a Wallenberg Társaságnak. A szovjet diplomata szerint semmi remény arra, hogy Wallenberg esetleg túlélte volna 1947 nyarát. Geraszimov ehhez hozzáfűzte, hogy a ljubjankai börtönben azokban az időkben az elhunytakat, illetve a kivégeztetteket elhamvasztották, s a „Donszkij” kofostorban helyezték el a hamvakat.

Az iszlamizált bolgárokról

Október 30-án Kuwaitban tárgyalóasztalhoz ül Petar Mladenov bolgár és Mesut Yilmaz török külügyminiszter, hogy megpróbáljon közös nevezőre jutni a két ország közötti vitás kérdésekben.

A nyár vége óta szaporodtak a jelek, amelyek valószínűsítették valamilyen szintű párbeszéd megindulását a két balkáni főváros között. A tavaly óta rendkívül kiélezett bolgár—török viszonynak sok ága-boga van, de a Törökországba távozott bulgáriai muzulmánok ügye a legfontosabb. Több mint 300 ezren mentek el, bár mintegy 12 százalékuk már visszatért. Szófia rég hangoztatja készségét egy olyan átfogó párbeszédre, amelynek keretében a távozottak vagyoni jogi problémáinak rendezéséről is tárgyalhatnának, állítása szerint azonban Ankara ezt ahhoz a feltételhez köti, hogy a bolgár vezetés ismerje el a török kisebbség létét, és vállalja átfogó kivándorlási egyezmény megkötését. Ankara azonban tagadja, hogy előzetes feltételeket támasztana.

A párbeszédre mindkét felet belső és nemzetközi tényezők egyaránt kényszerítik. Törökországban hamarosan új köztársasági elnököt választ a parlament, amelyben az elnökségre valószínűleg pályázó Turgut Özal miniszterelnök vezető párt — a Haza Pártja — van többségben, ami azonban nem tükrözi a valóságos erőviszonyokat. Ráadásul Özal meglehetősen népszerűtlen. Sok gondja van Ankarának a világközvéleménnyel, az emberi jogok törökországi helyzete miatt, ezért „sikerélményre” van szüksége. Az emberi jogok tekintetében a bulgáriai helyzet megítélése sem kedvezőbb a világban. A gazdaságilag nyitó Bulgáriának tehát szintén szüksége van a nagyobb nemzetközi támogatásra, ám ennek vélhetően politikai feltételei is vannak. A küszöbön álló bolgár—török külügyminiszteri találkozó motívumai tehát világosak, sikere azonban korántsem vehető biztosra. Szófiának igaza van a pántörök nacionalizmus elítélésében, de — például a török kommunista véleménye szerint — e nacionalizmust éppenséggel erősíti az, ahogyan Bulgáriában a török kisebbséget — bolgár szóhasználat szerint az „iszlamizált bolgárok leszármazottait” — kezelik. Nagy kérdés, hogy a meglehetősen elmérgesedett helyzetben a felek mennyire képesek a valódi kompromisszumra.

Jelcin sokáig él még

— Nem igaz, hogy merényletet kíséreltek meg Borisz Jelcin ellen — jelentette ki hétfőn a szovjet Legfelsőbb Tanács ülésén Vagyim Bakatyin belügyminiszter. Maga Borisz Jelcin is rövid nyilatkozatot tett képviselőtársai előtt, megerősítve a belügyminiszter szavait. Hasonló hírek újra meg újra felröppennek Moszkvában a radikálisan reformpárti népi küldöttről. A múlt héten már sokfelé halálhírért is költöttek.

A Jelcin támogatására szervezett, egyre rendszeresebbé váló nagygyűlések állandó „programpontja”, hogy a politikus tisztelőit megnyugtassák: nem igazak a népképviselő elleni merényletről szóló híresztelések. Először az év elején terjedt el ilyen hír a szovjet fővárosban, s azóta minduntalan új-jászületik. Mindenesetre most először találták szükségesnek az illetékesek, hogy a híreszteléseket a törvényhozás fóruma előtt cáfolják.

Kínai kommunisták

A Csiusi, a KKP elméleti folyóirata most hozta nyilvánosságra annak a beszédnek a szövegét, amelyet Csiang Cö-min, a Központi Bizottság főtitkára tartott a párt szervezéssel foglalkozó vezetők országos tanácskozásán az év augusztusában.

Csiang Cö-min hangoztatta akkori beszédében, hogy a 48 milliós Kínai Kommunista Párt kiállta a próbát a harcban, amelyben leverték a pekingi ellenforradalmi lázadást. Egyidejűleg

CSKP — SZKP

Zavarok az elvtársi viszonyban

Csehszlovákia a lengyel és a magyar politikai fejlődés bírálata mellett egyre nyíltabban ad hangot fenntartásainak a szovjetunióbeli változásokat illetően is. A CSKP Központi Bizottságának legutóbbi ülésén Milos Jakes pártfőtitkár óvatossá kritikus megfogalmazásai után a csehszlovák szakszervezetek elnöke, Miroslav Zavadil nyíltan támadta a szovjet sajtót, azt állítva, hogy olyan cikkeket jelentet meg, amelyek ártanak Csehszlovákia és a Szovjetunió közös érdekeinek, nem szolgálják a két ország együttműködését.

Politikai megfigyelők Prágában emlékeztetnek arra, hogy az utóbbi időben egyre több olyan cikk jelent meg a csehszlovák párt-sajtóban, amely meglehetősen élesen támadta a magyar és a lengyel mellett a szovjetunióbeli fejleményeket is, de a CSKP legfelső vezetése mindeddig tartózkodott attól, hogy nemtetszését nyilvánítsa ki azokkal a változásokkal kapcsolatban, amelyek a legfőbb szövetes országban zajlanak. A CSKP múlt heti ülésén azonban „megtört a jég”. Milos Jakes pártfőtitkár bevezető beszédében azt fejtette ki, hogy „új tények vetődnek fel” a Szovjetunióval való együttműködés fejlesztésében, olyan nézetek és jelenségek mutatkoznak a Szovjetunióban, amelyek „aggóalmakat keltenek a CSKP tagjai és tisztségviselői körében”. Ugyanezen a KB-ülésen a csehszlovák szakszervezetek elnöke, Miroslav Zavadil (aki egyébként Csehszlovákia moszkvai nagykövete volt a nyolcvanas évek közepén) kifejtette, hogy a szovjet sajtóban a csehszlovákiai tematikájú írásokat nem lehet „sem dialógusnak, sem polémianak nevezni”, azok „nem szolgálják a csehszlovák—szovjet együttműködést, ártanak a két ország közös érdekeinek, ellentétesek a CSKP és az SZKP elvtársi, elvi kapcsolataival”.

goztatta, hogy a kizsákmányoló — azaz a maszek — elemeket nem szabad beengedni a pártba, mert a KKP a munkásosztály élcsapata.

*

A Kínai Kommunista Párt pekingi bizottsága vasárnap megtartott ülésén olyan határozatot fogadott el, amely előírja a fővárosi párt-szervezetek megtisztítását azoktól a párttagoktól, akik tevékeny szerepet játszottak a tavaszi demokratikus diákmozgalom támogatásában és valamilyen formában felléptek a kínai hadsereg június eleji beavatkozása ellen.

A pártbizottság döntése értelmében mostantól kezdve nem vesznek fel a pártba magániparosokat, vállalkozókat és kereskedőket. A jelenleg párttag maszekokat pedig arra kötelezik, hogy profitjukat kizárólag termelésfejlesztési és közjóléti célokra használják fel. Ellenkező esetben nincs helyük a Kínai Kommunista Pártban.

Kínai politikai körökben jelentős méretű tisztogatásra számítanak mindazokban a központokban, ahol a pekingihez hasonló diákmozgalom zajlott le az év tavaszán.

Izraeli üzenet

Az izraeli—egyiptomi—amerikai diplomáciai konzultációk újabb fejleményeként az egyiptomi külügyminiszter vasárnap fogadta Izrael kairói nagykövetét, aki átadta neki Mose Arensz izraeli külügyminiszter szóbeli üzenetét.

Az izraeli üzenet témája Washington indítványa volt az izraeli-palesztin párbeszéd beindítására és a megszállt területeken tartandó választások megtartására.

— Háromnapos látogatásra vasárnap este az Egyesült Államokba érkezett Ro Te Vu dél-koreai elnök. Az államfőt kedden a Fehér Házban fogadja George Bush. Ro Te Vu szerdán a kongresszus előtt mond beszédet.

A látogatás elsődleges célja Szöul és Washington katonai kapcsolatainak erősítése. A The Washington Times értesülése szerint Ro Te Vu többek között aláír egy szerződést, amelynek alapján az elkövetkező három év során 120 darab F—15-ös és F—16-os vadászbombázót szállítanak Dél-Koreának 2,8—3,7 milliárd dollár értékben.

A brit nagykövetség képviselői Szekszárdon

Tegnap délelőtt, pontban fél 11-kor léptek be az MSZP Tolna megyei szervező irodájába a brit nagykövetség képviselői, Peter Harborne tanácsos, a nagykövet helyettese és Quentin Phillips, másodtitkár. Jánosi György és Lipovszky Gyula fogadta a vendégeket. Peter Harborne Tolna megyéről, illetve Szekszárdról így foglalta össze — számunkra hízelgően — ismeretait:

— Azt tudom a városról, hogy igen finom bort termelnek, és van egy ünnepe, független újságja, a Dátum. Egyebek között a szerkesztőséggel szeretnék közelebbről is megismerkedni.

Jánosi György pedig mindenekelőtt Magyarország rendelkezésére álló 25 millió fontos alapítványról beszélt, melyet többek között tanulmányutak szervezésére, külföldi ösztöndíjak alkotására használnak fel. Tolna megyéről szólva elmondta, hogy a térség elsősorban mezőgazdasági, ám a nagy és fontos szereppel bíró agrár-ágazat az utóbbi időben válságba került, s nő a relatív munkanélküliség, melynek megoldására meg kell lenni mielőbb az utat.

A vendégek és a vendéglátók a következőkben kötetlen beszélgetést folytattak. Miután kiderült, hogy Jánosi György a szekszárdi tanítóképző főiskola igazgató-

helyettese, nyomban azt a kérdést intézték hozzá: mi motiválta, hogy ilyen szinten kerüljön bele a politikai életbe? A válasz röviden az volt, hogy fél évvel ezelőtt, tehát a megyei pártértekezlet előtt, már világosan látszott, hogy a válságban lévő MSZMP-t a tagság szeretné megújítani, s olyan vezetőket kerestek maguknak, akiknek volt ötletük a megújulásra. (Jánosi György az első titkári megbízatást társadalmi tisztként vállalta.) Elmondta azt is, hogy a létszámát illetően egyharmadára csökkent pártbizottság „a mi strukturánk szerint lefelé lát el szolgálatot, fölfelé próbál a hatalommal élni”. Az MSZP választási esélyeiről érdeklődő Peter Harborne úrnak pedig azt válaszolták a vendéglátók, hogy pontosan az esély érdekében mielőbb tisztáznunk kell, hogy e párt mit tud kínálni a társadalomnak, s gyorsan, világosan kell láttatniuk, hogy ez a párt egészen más, mint az elődje.

Délben a brit nagykövetség képviselői Bába Iván, a Dátum főszerkesztője kíséretében látogatást tettek Mayer Mihálynál, a pécsi egyházmegye segédpüspökénél. Ezen a fogadáson a kulcstéma az volt, hogy akar-e az egyház közvetlenül politizálni. A „nem” választ követően Mayer Mihály kifejtette, hogy csak abban az esetben, ha az országban a folyamatok nem jó

A vendégeket (balról jobbra) Quentin Phillips-t és Peter Harborne-t Jánosi György tájékoztatja a megyében történt változásokról.

irányban fordulnak. Az egyház a tanításon kívül morális háttérrel kíván adni az embereknek.

A délutáni program az MMG Automatika Művek szekszárdi gyárában kezdődött. Horváth Endre igazgató először az ötezer fős nagyvállalatról, illetve a szekszárdiról adott tájékoztatást: beszélt a gyár telepítéséről, a fővállalkozási tevékenységről és a különböző gyártmányokról, a növekvő önállóságról, a vállalati tanács működéséről, a dolgozók kereseti lehetőségéről

még sok minden másról, majd üzemlátogatóra kíserte vendégeit.

Kiderült az is, hogy az MMG szekszárdi gyárában egyetlen pártnak sem lesz irodája a jövőben. Ezután szerkesztőségünkben töltöttek idejükből a vendégek.

Késő délután az Aliscavin Borászati Közös Vállalatnál tettek látogatást, ahol Peter Harborne urat az Alisca Borrend tiszteletbeli lovagjává ültették.

V. Horváth Mária

(Fotó: K. K.)

Roszik Gábor dilemmája: „...mindkét szervezetből kilépek vagy egyikből sem!”

hogy — lévén már elfogadott a háromoldali megállapodás — az aláírásgyűjtés ellenére ki fogják írni a tervezetnek megfelelően a közvetlen elnökválasztást. Most legfőbb feladatunk az, hogy erre az eshetőségre fölkészüljünk, és közös, ellenzéki jelöltet állítsunk. Még annyit tennék hozzá a kettős tagságomhoz, hogy amennyiben nem lennék képviselő, akkor döntenék, hogy ebben a szervezetben maradok-e, avagy a másikban, de abban a pozícióban, amiben mint képviselő, jelenleg vagyok, szeretném valamiképpen demonstrálni és kimutatni az ellenzéki csoportok egységét, azt a törekvést, ami bennem és a gödöllőiekben bennünk van.

— Közbevetőleg megkérdezném, hogy készül-e hozzászólásra a mostani, október 17-én kezdődő parlamenti ülészekon?

— Valószínűleg minden kérdéshez hozzászólunk, de az ellenzéki csoport még nem döntött abban, hogy melyik kérdéshez melyikünk fűzi hozzá a véleményét. Az október 23-a kérdésében mindenképpen hozzászóllok magam is. Az álláspontom ebben a kérdésben az, hogy e nap legyen nemzeti ünnep, és az is, hogy ez munkaszüneti nap is legyen. A kérdés e két elemét azonban el tudom választani egymástól, ugyanis meg tudom érteni azt az esetleges érvelést, hogy most, öt nappal az ünnep előtt, a munkaszünet elrendelését már nem lehet megoldani.

— Esetleg olyan döntés is hozható, hogy a következő évtől legyen október 23. munkaszüneti nap?

— Ilyen döntést ennek a parlamentnek, véleményem szerint, már nem kell hoznia, mert ezt a következő Országgyűlés majd meghozza magától...

— Az előbb Gödöllőről beszélt. Hadd kérdezzem meg, hogy miként tud Ön most az egyéb szerepköreinek megfelelni?

— Vegyük sorra. Ami a hivatásomat illeti, annak nagyon nehezen, rendkívüli erőfeszítésekkel tudok csak eleget tenni.

— Indulni kíván a következő választáson, és ha igen, akkor úgy véli, hogy a lelkesítő szolgálattal — megválasztása esetén — az országgyűlési munkája összeegyeztethető lesz?

— Szeretnék indulni tavasszal is a szabad választásokon — feltéve persze, hogy indítani kívánnak! —, de csak az esetben vállalom a jelölést, ha lelkesítő munkámhoz segítséget kapok egy segédlelkész személyében.

Ez az egyik szerepkör, amellyel valamilyen értelemben a parlamenti munkám össze kell egyeztetnem. A másik, a családapai hivatásom. Rendkívül sokat vagyok távol a családomtól. A két kisebb gyermekemet ez jobban megviseli, mert ők hozzá voltak szokva, hogy sokat voltam velük. Négy gyermekem van ugyanis. Szerencsére a feleségem, aki egyébként pedagógus, most otthon van velük, ugyanis gyeseen van éppen.

— Képviselő Úr! Ön egy evangélikus gyülekezet lelképásztora. Ez a gyülekezet Magyarországon elég jelentős

mértékben, hagyományosan, éppen egyes nemzeti kisebbségeink körében terjedt el, főként a szlovákság és a németiség egyes csoportjai között. Egy ilyen felekezethez való tartozás bizonyára érzékenyebb teszi az embert a kisebbségi lét kérdéseire. Az Ön gyülekezetében vannak-e szlovák kisebbségi hívők?

— Van egy jelentős rész, akik szlovák eredetűek, de a híveink összességéhez viszonyítva ennek létszáma azért nem túl nagy. Egyébként édesapám szintén lelkész, szlovák származású is, és mind a mai napig prédikál szlovácul is, Albertirsán.

— Ön, képviselő úr, mint részlegesen szlovák származású politizáló ember, mit tart arról az itt-ott hallható állításról, hogy a Magyar Demokrata Fórum az egy nacionalista szervezet lenne?

— Hát ezt az állítást én nem tudom elfogadni. Ilyesféle tapasztalataim soha nem voltak. Nem lehet a hazaszeregetés és a magyarság szeretetének értékeit a nacionalizmussal összekeverni.

— Ha már szóba került a magyarországi szlovákság, amelyhez Önnek családi kötődése is van, megkérdezném, hogy mi a magyarországi nemzeti kisebbségek helyzetével kapcsolatos véleménye, és az ezzel kapcsolatos teendőket miként foglalná össze?

— Ez egyszerre nehéz és teljesen egyértelmű kérdéskör. Természetesen minden jogot és lehetőséget biztosítani kell, hogy azok az emberek, akik magukat más nemzetiségűnek tartják, mindazt megtehessek, amit nemzeti törekvésüként szeretnének megvalósítani. Ebben maradéktalanul támogatni kell őket, még akkor is, ha ezek között esetleg extrém kívánások is akadnának.

Dr. Kolozsi Béla

— Képviselő Úr! A FIDESZ-kongresszuson elmondott két beszéde kapcsán szeretném megkérdezni Öntől, hogy nincs-e identitásavara, hiszen egyik beszédében mint a FIDESZ tagja, másikban mint az MDF nevében szóló lépett pulpitusra — egyazon ülésen. Az MDF és a FIDESZ között — egyebek között a kerekasztal-megállapodás aláírását illetően — viták bontakoztak ki. Jelent-e az Ön számára a kettős tagsága szerepkonfliktust?

— Az MDF egy olyan mozgalomnak indult, amelyben voltak mindenféle pártok részéről tagok, mindenféle pártállású emberek, szóval az egy egészen vegyes társaság volt. Én már a kezdetektől, tehát e „vegyes” időktől fogva ott voltam. Ugyanakkor a FIDESZ-szel is szoros kapcsolatot alakítottam ki. A kérdés lényegét illetően úgy tudok válaszolni, hogy Gödöllőn az MDF és a FIDESZ között mind a mai napig nincs gyakorlatilag különbség. Együtt dolgozunk, együtt vannak a gyűléseink, együtt hívtuk vissza a képviselőt, együtt választottunk, és így tovább.

A választások után kezdett el az Ön által felvetett kérdés problémát okozni. Minekutána abban az időben én már mindkét szervezetnek tagja voltam, így két lehetőség maradt az új helyzetben a számomra: az egyik az, hogy mindkét szervezetből kilépek, a másik az, hogy egyikből sem. Én az utóbbit választottam, tekintettel arra is, hogy a FIDESZ-tagságom lehetősége — az életkorom miatt — úgymint hamarosan le fog járni. Hadd mondjam el a véleményem a jelenleg folyó, népszavazást követelő aláírásgyűjtési akcióról is. Hozzáténném: én magam is az aláírásom adtam a követeléshez, már három héttel ezelőtt. Magánvéleményem az, hogy nagyon jó lenne, ha elnökválasztás csak az országgyűlési választások után kerülne sorra. Mint képviselőnek viszont az az érzésem,

Szellemes megoldás

Újabb ereklyével bővült a polcomon sorakozó különleges magyar tárgygyűjtemény. Egy elegáns papírdobozzal. Hosszában-keresztben keskeny nemzetiszín trikolor fut át rajta. Igaz, nem hét, mindössze két nyelven beszél a felirat, én (a harmadikon) az anyanyelvemen annyit kislabizáltam, hogy a nemzetközi előírásokat állítólag kielégíti. Nem tudom ugyan, hogy a doboz-e, avagy annak tartalma, azaz a BB (szűrt) szőlőital, a Balatonboglári Mezőgazdasági Kombindt külföldre is szánt terméke. Azonosítás végett leírom, hogy 1989. hetedik hó huszonötödikén készült, 250 grammos kiszerelésben. Kirándulásra vittem, szomjamat oltandó. A magyar szöveg szerint: „Felnýtás szívószállal.” Szívószállal, ami a doboz oldalához simul, onnan kell kiszéni. Eddig rendben. Minden nagyon szép, minden nagyon jó. A hogyannál kezdődnek a problémák. Ha a dobozt a lapjára fektetem, a nyílászáró fólia a szívószál segítségével egyszerűen átszűrhető. A gond ama különleges pozícióban keletkezik, ha az ember kiránduláson és főképp mozgó járművön emeli ajkához a dobozt a szívószállal. Ez egy mesés helyzet. Ahhoz hasonlít, mint mikor a gótya vendégül látta a rókát és köcsögben találta elé az edelét. Mivel az embernek sincsen csőre, rá kell hagyatkozzék a szívószálra, mely azonban a doboz tartalmának kb. kétharmad részénél bemozdja az unalmat, ugyanis rövid. Ha sokat piszkáljuk, haragjában, vagy pont a rövidege folytán, belesik a dobozba, slussz. Am nem szabad földelni, a kis szögfejnyi nyíláson keresztül, némi ügyeskedéssel kiszippantható a folyadék, attól függ. En, óvatos duhaj lévén, hátha valami rossz szellem lakja a palackot, azaz a dobozt, nem akarván sokat vacakolni, kerestem volna a robogó autóbuszban valami szemetest, és eközben ömlött reám a napfény áldotta nedű. Nem tesz semmit. Csekélység. Tanulság: a szellemeket jobb békény hagyni, mert még nyakon öntik az embert.

Szellemes, nem?

Pál Zsuzsa

Sarkalatos törvény — tízezrek rovására?

A somogyi országgyűlési képviselők és az ellenzéki szervezetek delegációi soron kívüli találkozón vitatták meg a parlament elé kerülő sarkalatos törvényeket. Pásztohy András, a képviselőcsoport vezetője bevezetőjében elmondta, hogy csak azon szervezetek képviselőit hívták meg az ülésre, amelyek aláírták a nemzeti kerekasztal megállapodását.

Az alkotmány módosításáról lefolytatott vita során kisebb véleménykülönbség vált érezhetővé a különböző MDF-csoportok megjelent képviselői között. Horváth László, a fenyvesi csoport vezetője többször leszögezte, hogy „hisz saját fajtájának érettségében”, szerinte ha a köztársasági elnök hivatali ideje alatt „prostituálná”, a nép ezt nem hagyja szó nélkül. Erre válaszolva Paksi Miklós kétkedésének adott hangot, szerinte „nem csak értelmes emberek vannak, találkozunk nap mint nap olyanokkal, akiknek fogalmuk sincs a politikáról, a Pozsgay viszont ismerik a képernyőről.” Hozzá-

szólásában arra nem tért ki, hogy a „nem értelmes” emberek miért pont Pozsgayt választanák a képernyőn megjelenők közül.

Reidl János tabi képviselő — a független képviselőcsoport tagja — beszámolt a csoport terveiről. Elmondta, hogy támogatják a munkásország jogutód nélküli megszüntetését, a pártok kizárását a munkahelyekről és az MSZMP korrekt elszámoltatását a pártvagyonról. Szabados Péter a kaposvári MDF-csoport tagja szükséges kompromisszumként értékelte a köztársasági elnök megválasztásának elfogadását, mivel ezzel működésképesse válnának a sarkalatos törvények, és végre megszűnne az Elnöki Tanács, melynek csak jogai vannak, de nem felel semmiért. Ratasics János — szintén a kaposvári MDF-csoport tagja — többször kihangsúlyozta, hogy ő munkás, leszögezte, hogy a nép azt támogatja, aki az igazságot képviseli. Az igazság mibenlétére bővebben nem tért ki, de fordulatai nagyon emlékeztettek Nagy Sándor megnyilvánulásaira.

A párttörvényről folytatott vita során megállapodtak abban, hogy a pártok csak saját tulajdonukkal rendelkezhetnek szabadon, a csak kezelésükben álló vagyonra ez a joguk ne terjedjen ki. Egyetértettek egyik képviselő módosító javaslatával, amely kimondja, hogy szűnjenek meg a társadalmi szervezetek kezelői jogai az állami tulajdon felett, alakuljanak át bérleti jogviszonnyá, és a bérelt vagyontárgyakat csak a bérlő használhassa.

A választójogi törvény kapcsán többen elmondták, hogy az emberekben félelmet kelt a jelölés tervezett formája, mert az felér egy nyílt szavazással —, de helyette ők sem tudnak jobbat javasolni. Kifogásolták, hogy a tervezet több tízezer embert kizárna alapvető állampolgári jogából, csak azért, mert nem rendelkeznek bejelentett állandó lakással. Dr. Horváth Ferenc csurgói képviselő véleménye alapvetően eltért a többiekétől, ő a listát helyek túlsúlya miatt nemzetellenesnek minősítette a tervezetet. Szerinte a javaslatot a „nagy nevek” és a fővárosra találták ki egy olyan időszakban, amikor inkább a vidék felértékelődő szerepét kellene hangsúlyozni.

Hódos Győző, a kaposvári MDF-csoport ügyvezető elnöke kérdésesre elmondta, hogy az SZDSZ és a FIDESZ kihagyását a tárgyalásból — szervezetével egyetértésben — ő javasolta. Mivel magukra nézve kötelezőnek érzik a közös dokumentumnak azt a felszólítását, hogy az aláíróknak mindent meg kell tenni a javaslatok törvényre válásáért, úgy érezték, hogy a FIDESZ és az SZDSZ csak akadályozta volna munkájukat, mert valószínűleg vitát provokáltak volna a már elfogadott kérdésekről. Döntésüket csak ösztönözte, hogy elítéljük az SZDSZ aláírásgyűjtő akcióját, amely szerintük ellentétes a célokkal és a megállapodásokkal.

—ffy—d

„Reformpárti” morgás

Az elmúlt két évtized magyar közgondolkodásába kevés kifejezés vájta úgy bele magát, mint a reform. Használták elő- és utótaggal, hittel és kétkedve, hihetően és átlátszóan. Használatához azonban politikai következmények fűződtek. Régebben, ha valaki ajkára vette a szót, nőtt a tetszésindexe, majd az évek során fokozatosan hitelét veszítette a mondanivaló, melyet köré kanyarítottak.

Tavaly őszre a kifejezés ismét tartalmat kapott: Reformpárti estéket kerítettek belőle. Politikai esemény volt kétségtelenül, amikor a többpártrendszer hangsúlyozásakor egyöntetűen szisszent a közönség, majd tapsolt és ünnepelt. Ma azonban, amikor újból Reformpárti estét rendeztek a Budapesti Műszaki Egyetemen, az elnevezés bizonyos folyamatosságot, tradíciót kívánt jelezni, de más érzéseket keltett, mint korábban.

Mert mit is hordoz maga a szó? Az idegen szavak szótára egy „reformkori” — hatvanas évekbéli — kiadása szerint s az általános szóhasználathoz legközelebb eső jelentést választva: „főleg a politikai, gazdasági, társadalmi életben végrehajtott, a régi rendszer hibáit javítani akaró, a múlttal nem gyökeresen szakító változtatás.”

Mi következik az idézetből? Politikai vérmérséklettől függ a válasz. Ha ez a reform, e sorok írója nem reformer. Az idej Reformpárti estén jó reformer módjára még nem szakítottak gyökeresen a múlttal a rendezők. Ugyanabba a hibába estek, mint tavaly. Egy időpontban zajlott 1988 őszén az ő programjuk s egy a bős—nagyvarosi vízlépcső ellen szervezett tüntetés. Most szeptemberben a Reformpárti est két rendezvénye futott párhuzamosan két teremben.

A versengő pártok húsz—húsz percet kaptak a bemutatkozásra, köztük az MSZMP s az „indexes” szocialisták: az MSZMP reformkőrei. A másik teremben ezalatt órákon keresztül a Magyar Szocialista Munkáspárt funkcionáriusai és ismert alakjai feleltek a hallgatók kérdéseire.

„Miért nem lehet a ringbe hívíni az MSZMP vezetőit?” — kérdezték az alternatívok ismert — mondhatni vezéralakjai. A helyzet azonos, mint a tömegtájékoztató nagy részében. Az uralkodó párttal egyenlő teret kaptak a sajtóban az ellenzékiek. De ők összesen annyit, mint az MSZMP egymaga. Ez az egyenlőtlenség önmagában is megérne egy „misét”. Hogy állíthatna reális eséllyel köztársasági elnökjelöltet választásként az ellenzék Pozsgay Imrével szemben, aki mű-

sorpercben, gépelt sorban abszolút első helyezette a tömegkommunikációs eszközökben dívó nyilatkozási versenynek, közszereplésnek? Ez nem minősítés, nem kritika, ez tény. Lényeges kérdések ezek, a magyar pólýádemokrácia kérdései. Sír, gagyog a gyerek, de menni még nem tud. Nem engedik jární kisebb-nagyobb — olykor csak gondatlanságból eléggörgetett — akadályok.

S ismét a reform szó. Tavaly, a mozdulatlanság évtizede után a reform s az azt hangsúlyozó szónokok személye kizárólagosan elfogadható alternatívát jelentett. Pozsgay Imre és markáns szellemi köre a konzervatív-kommunista hatalommal szemben egyetlen esélynek látszott. Idén szeptemberben a Reformpárti esten két és fél óra után a „reform-kommunista” előadók (akinek nem inge, ne vegye magára), hallgatósága felére csökkent. A pártprogramok szöszlőit egyenletes tömeg hallgatta. Nincs következtetés, nincs jóslás. Ezek „csak” tények.

Tavaly, az idén reformkommunistának nevezett párt-szárny volt a rendpárti centrum és a konzervatívok leglátványosabb ellenfele, de 1989. szeptember 21-én a Budapesti Műegyetemen már nem kellett a legkevésbé rossz vezérelve szerint voksolni s a hallgatók — mint szokás mondani — lábukkal szavaztak. Átballagtak a K26 jelzésű terembe meghallgatni a programbeszédet, jövőt latolgatni.

Az MSZMP frontembereit videofelvétellel szembesítették; tavalyi szereplésükről vetítettek részleteket s ők büszkén idézték utóbb, múlt évi önmagukat. A „pártos beszédek” sorában az SZDSZ emlékeztetett, ők körülbelül tíz éve mondják ugyanezt. Kövezzenek meg, de fejet hajtok a demokratikus ellenzék veteránjainak állítása előtt s legrosszabb esetben is hitelesebbnek érzem, mint az MSZMP-nyilatkozók szavait.

Az ellenzék hátránya: ismeretlenségük; ez az a tény, amelyre rájátszik a nagy sajtóval rendelkező reformkommunista szárny. A választások közelednek s aki igazi versengést kíván, ki kell állnia az esélyegyenlőség mellett. Ez nem reform, ez politikai tisztesség kérdése.

A reform részleges megújulást jelent s nekünk modernizációra, teljes körű változásra van szükségünk, ha fel akarunk zárkózni a fejlett Európához.

Mert a Reformpárti estek szónoklatait mind ez ideig nem követték mélyreható változást eredményező nappalok.

Szántó T. Gábor

Társaság és szállodalánc Batthyány néven...

Mint ismeretes 1989. május tizenötödikén megalakult Magyarországon a Batthyány Társaság. Célkitűzéseikről és terveikről kérdeztük Szántó Istvánt a Társaság, vezetőségi tagját és gazdasági vezetőjét.

— *Hogyan alakult meg a Társaság?*

— Emléket kívánt állítani a híres szemészorvosnak Dr. Batthyány Strattmann Lászlónak, akit a „Szegények Hercegének” is hívták. A híres családból származó orvos Köpcsényben alapított (ma Ausztria területén található) kórházat. Ezt a kórházat az Egészségügyi Világszervezet ma is Batthyány-kórház néven tartja számon. Humanitárius és vallásos világszemlélete annyira közismertté vált az egész világon, hogy a pápa 1988-as burgenlandi látogatása során bejelentette; dr. Batthyány Strattmann László boldoggá avatása folyamatban van. Ennek az életműnek emlékére alakult meg május 15-én a Batthyány Társaság. Időközben Hornyák István, a „Stabil” Kiszövetkezet menedzser-igazgatója kapcsolatba lépett a külföldön élő Batthyány Zsigmonddal, kinek szállodalánca volt Nyugat-Európában. A kapcsolatból közös vállalkozási terv született. Batthyány Zsigmond a nevéért 350 millió schillinget ad a Magyarországon építendő szállodalánchoz. A nevére a többi Batthyány is adja a tervhez.

— *Mennyiben érinti ez a Batthyány Társaságot?*

— Mivel Társaságunk a Batthyány szellemi örökséget ápolja és eb-

ben a dologban közvetítő szerepet is játszott, ezért a „Stabil” Kiszövetkezet és Szelektív részvénytársaság támogatásban részesíti szervezetünket. Az autópályák mellett épített, háromcsillagos szállodák egyúttal egészségmegőrző központok is lesznek.

— *Milyen lehetőségeitek vannak a szellemi örökség ápolására?*

— 1989. október 27–28-ra Magyarországra hívtuk a világon élő, összes Batthyány leszármazottat, a neves doktor utódait. (35-en vannak). A szállodalánc alapítólevelét írják majd alá.

— *Célkitűzéseitek között szerepel a tudományos, művészeti és közéleti tevékenységek támogatása is. Ezt milyen formában kívánjátok megvalósítani?*

— Az az elképzelésünk, hogy egy szellemi centrumot hozunk; illetve segítünk létrehozni Magyarországon. Különböző ösztöndíjakkal kívánjuk elősegíteni azt, hogy hazánk bekapcsolódjon Európa és a világ szellemi vérkeringésébe. 1990-től havi kétezer forintnyi összegben írunk ki pályázatot ösztöndíjakra, olyan diákok számára, akik jó képességűek de hátrányos helyzetűek. A pályázatokra, a közgazdasági, a bölcsész és az orvosi egyetemeken tanulók nevezhetnek.

— *Miből finanszírozzátok a Társaságot?*

— Anyagi bázisunkat egyrészt adományokból, másrészt szellemi vállalkozásokból kívánjuk előteremteni.

F. csa.

Beépített ördög

Motto: Az ördög nem alszik és az ember esendő — e mondás alapvető igazságot a legmegátalkodottabb ateisták is elismerik, legfeljebb ragaszkodnak hozzá, hogy nevével nevezzük az ördögöt: érdek.

Manapság egy magyar vállalkozó, ha külkereskedelmi kompenzációs üzletet akar kötni, nincs könnyű helyzetben. Márpedig akar kötni, hiszen foglalkozzék bármivel, működő, valóban korszerű cikkekhez, alkatrészekhez feltehetőleg csak konvertibilis fizetőeszközért cserébe jut. S mert valutája nincs, marad a kompenzációs üzlet; vállalkozónk felfedezi a legkeményebb magyar fizetőeszköz, a raklapot.

A bajok azonban igazából csak most kezdődnek. Mert nálunk az üzlethez nem pénz, áru és üzleti partner kell elsősorban, hanem engedély. Így hát vállalkozónk mind az exporthoz, mind az importhoz kitölt 4–5 nyomtatványt, mindegyiket 4–6 példányban, felhasználva kb. 60 ív papírt. Ezt a paksamétát eljuttatja a Magyar Külkereskedelmi Bankhoz, ahol szakmailag felülvizsgálják folyamodványukat s ha a banki szempontok szerint az üzlet megfelel hazánk érdekeinek, a kérelem zöld utat kap — egészen a Kereskedelmi Minisztériumig. Ott az engedélyezési főosztály megvizsgálja, hogy az éppen aktuális kereskedelmi elveknek is megfelel-e a tervezett üzletkötés. Am előbb még van egy fontos teendő: kérelmező az importálni kívánt áru értékének 2 százalékát importilletékként befizeti. Erre a pénzre aztán már keresztet is lehet vetni.

Okos kereskedő persze tudja, hogy mióta állam létezik azóta szed különféle jogcímenek sápot is alattvalóitól, bekalkulálja tehát ezt is üzleti hasznának megállapításakor. Nincs is nagy baj, ha az üzlet létrejön. Am az illeték akkor is az államé marad, ha a minisztérium úgy dönt, hogy a tervezett kereskedelmi tranzakció nem kívánatos.

A veszett fejsze nyele viszont visszaszerezhető. Ha ugyanis a kérelmező még az elutasító végzés kézhezvétele előtt visszavonja folyamodványát, akkor a már befizetett illetéket nem kapja ugyan vissza, de felhasználhatja azt más importengedélyezési kérelemhez. Nos, ha én vállalkozó lennék s csak egy „piti” tízmilliót üzletet akarnék nyélbeütni, bizony keresnék valakit abban a nagy minisztériumban, aki mielőtt írásba adná, bizalmasan megsúgja nekem, hogy kérelmem reménytelen. Kétszáz ezer forintom forog kockán, biz ez megérne nekem... Mennyit? Találja ki a Kedves Olvasó! S találja ki azt is, hogy találnék-e vállalkozót a fülbesúgásra. S ne is próbálja kitalálni, hogy hány vállalkozó van, aki kiskaput keres és mennyi, aki hajlandó megmutatni azt. Viszont könnyen elképzelhető, hogy melyik a biztosabb vállalkozás...

Láng György Géza

AEROCARITAS

Légi figyelő- és mentőszolgálat

— A költségek fedezése céltámogatásokból, bel- és külföldi pártolótag-sági díjakból tevődik össze és a szervezet működését közvetlenül támogatja az AEROCARITAS alapítvány. Az egyesület működésének megkezdését az OKBT, és az akkori kereskedelmi miniszter — Beck Tamás — anyagi hozzájárulása tette lehetővé. Természetesen még igen sokan támogatnak bennünket, pl.: az egyházak, az egészségügyi miniszter — az Országos Mentőszolgálat stb. Munkánkat komoly anyagi ráfordítással támogatja a Laczházy és a TETRA vendéglő. Érdekes, hogy a legkevesebb támogatást éppen attól a Komárom és Győr-Sopron megyétől kaptuk, ahol április 22-től folytatjuk munkánkat.

— *Feltételezem, mivel hazánk egyik legnagyobb úterestől útonaláról van szó, nem maradtak munka nélkül a turistaszegélyben?*

— Bár mindenki számára megnyugtatóbb lenne, ha nem riasztják a segélynyújtókat (mert akkor nincs baleset!) volt eseményünk bőven. Augusztus 31-ig kettőszázhuszonnyolc esetben nyújtottunk segítséget. Húsz hét alatt ötvennégy alkalommal vonultunk balesetbe, amelyből hat hívás vaklármának minősült. Harminckilencszer nappal, tizenötöszer éjjel kellett eseményhez kivonulnunk. Munka-

társaink hat tömeges baleset sérültjét is sürgősségi ellátásban részesítették.

— *Mi a különbség a mentők és az Önök tevékenysége között?*

— A mentők egyéb feladatokat is kénytelenek ellátni, de ez az úttesten fekvő sérültet kevésbé érdekli. Mi gondoskodunk orvosi ellátásukról, a hozzátartozók (utasok) és a jármű elszállításáról.

Amíg egy rádióhívás miatt magunkra hagy az elnökhelyettes, Lukács Antal „mindenes” (Tatabányáról) bemutatja az éppen szolgálatos csapatot; Kécsán János helikoptervezetőt és Bojtos József repülőgép-szerelőt, Budaórsról, Pesti Lajos felcsert, aki Veszprémből jött — szabadnapján — az M1-es bázisra, a Laczházy vendéglőhöz ügyletet tartani. Néhány percre felemelkedünk a légtérbe, ahol a közel kétszáz kilométeres sebesség szinte nem is érezhető. A ragyogó napsütésben kitűnően látni az összetorlódó, majd el-elszakadó járműveket. Pilótánk biztos kézzel viszi a „szitakötőt”. Tata légtérben egy bal kanyar, gyomremelkedés — jobb kanyar — tenyerem izzad, (rotor) szárnylengetés a tő fölött, majd visszatérünk a bázisra. Esemény (amíg fent voltunk) nem történt. Az elnökhelyettes vár bennünket.

— *Milyen terveik vannak a jövőt illetően?*

— Rövidesen indítják az 1 + 9 akciót. Ennek az a lényege, hogy azok a hazai pártolótagok, akik tíz darab igazolványt vásárolnak és a válasz-levelezőlapokat egy borítékban, 6701 Szeged, Pf. 694. címre beküldik, a vásárlás pillanatától kezdve 1990. december 31-ig kérhetik Európa területéről díjmentes hazaszállításukat csomagjaikkal együtt, kivéve a Szovjetuniót és Romániát. A hazaszállítás díjmentes, a jármű kivételével, amelynek szállítására csak akkor kerülhet sor, ha baleset vagy természeti csapás miatt megrongálódott, illetve használhatatlanná vált. Ebben az esetben a biztosító költségére szállítunk. Az akció résztvevői az ilyen irányú igényüket telefonon és telexen is jelezhetik, mi pedig garantáljuk, hogy négy órán belül egy személygépkocsit elindítunk értük — fejezte be beszélgetésünket Szabó Ferenc elnökhelyettes.

Nincs szerencsétlenebb és nyomorultabb annál, mint aki közlekedési balesetet szenvedett és magányosan vagy aggódó és együttlérő, de segíteni nem tudó emberek gyűrűjében várja sorsának beteljesedését, vagy roppan össze a lelki teher súlya alatt, hozzátartozójának tragédiáját átélve. Ezen kíván segíteni az AEROCARITAS. Azok, akik támogatni kívánják e humanitárius egyesület működését, az AEROCARITAS Alapítvány — Postabank 219-98636/00236 számlára küldhetik el felajánlásaikat.

Berg Endre

1989. március 10-én Szegeden, huszonöt alapító tag létrehozta hazánkban ezt az egyesületet, amelynek a célja, hogy útjainkon — baleseti események alkalmával — beavatkozásra képes személyeket juttassanak mielőbb az arra rászorulóknak megsegítésére. Az elsősegélybázisokról egy helikopter és több személygépkocsi — hívásra — azonnal képes orvosi segítséget szállítani, körülbelül 100 km sugarú távolságra.

A program megvalósításának első lépcsőjeként — április 22-től — Hegyeshalom és Budapest között az egyik legfrekvenciáltabb fő közlekedési úton az M1-re települt ki az AEROCARITAS, öt főállású és számtalan társadalmi dolgozóval. A hírközlést az autópálya-igazgatóság és a BM Útellenőrző Parancsnokság közös hullámhosszán üzemelő URH rádiók biztosítják, amelyek a megkülönböztető jelzéssel ellátott gépkocsikat riasztani tudják.

Szabó Ferenc, az egyesület elnökhelyettese tájékoztatott bennünket arról is, hogy a MEM Repülőgépes Szolgálatról — légi figyelésre és a helikopteres bevetésre — bérelnek személyzettel együtt egy Wilga típusú motoros és egy MD 500 E Hughes amerikai helikoptert, amely kategóriájában a legkiválóbbak közé tartozik.

— *Nem vitatom, hogy az emberi élet pénzzel nem mérhető, de ez rengeteg pénzbe kerülhet. Honnan és miből fedezik kiadásait?*

Tisztelendők

Templomot építenek a mormonok

Beszélgetés Elder James M. Pacel és Keith White misszionáriusokkal

1988. júliusától a magyar kormány engedélyezte a Jézus Krisztus Mai Szentjei Egyházának működését. Eddig az időpontig csak nagyon keveset lehetett tudni erről a keresztény egyházfelekezetről és tagjairól, egyszerűbb néven a mormonokról.

Az a kevés híryanag is, mi róluk szólt, inkább csak torz tükörképe, hitvány mása volt a valóságnak. Ezekből a tájékoztatókból jócskán kiérződött a manipuláció és a mesterkéltetés. Egyesek úgy próbálták beállítani a mormon egyházat, mint a nyugati világ nem kívánt szellemi csökevényét. Híveit elmarasztaló jelzőkkel illették. Neveztek őket maradiaknak, bárgyúknak, bigámistáknak, elvakultaknak, stb... Ezzel szemben a tények: az Utah államban élő mormonoknál legjobb a közbiztonság az egész Egyesült Államok területén. Ezt kétféle indokkal

magyarázhatjuk. A színes bőrűek száma elég alacsony és a mormon egyház azon igyekszik, hogy a szegények és gazdagok közötti különbségeket ellensúlyozza. Van egy áruház, ahol a mormonok ingyen is vásárolhatnak. (Gondolom a szegénységük mértékének megfelelően).

Egy bútorbizományban meg csak annyit kell fizetni a használt bútorokért, hogy az ott dolgozók jövedelme biztosítva legyen.

Tudni lehet még erről az államról, hogy itt az átlag életkor magas. Alacsony viszont a „civilizációs betegségek”, az érrendszeri, a keringési és a rákos megbetegedések száma. Mindezeket vissza lehet vezetni a mormon vallásra és életformára. Ezt a vallást Joseph Smith alapította az ezernyolc-század években. Tantételei miatt ő és

üldöztetéseknek volt kitéve. Leginkább, talán a többnejség miatt bántalmazták az első mormonokat. Amerikában, a szabadság hazájában a hosszú vándorlásokra kényszerített, hitük miatt üldözött mormonok is találtak maguknak lakóhelyet. Első újkori prófétájuk, Joseph Smith vértanú halála után a mai Utah állam területén telepedtek le. Megható jelenetről számol be a korabeli krónika. A sivatagban kimerítő meneteléskor a mormonok vezetője megállította az elcsigázott telepeseket, és közölte velük, hogy az angyal ezt a helyet jelölte ki számukra. A sivatag kellős közepén ironikusnak tűnhetett ez a kijelentés. De a mormon telepesek hittek a vezetőnek és az angyalnak. Ma ezen a helyen áll Salt Lake City. A minden szempontból modern és minden szempontból amerikai nagyváros. Innen indultak missziós útjaikra az első mormon hittérítők. A Jó Istennek, a politikai helyzetnek és gondolom nagyon sok mormon pénznek köszönhetően 1988. júniusától Magyarországon is téríthetnek. A több mint egy év telt el az engedélyezés óta. A két fiatal misszionáriust az eddig elért eredményekről kérdeztem. A kérdésekre inkább a 21 éves Elder James M. Pace válaszol, mivel ő most a fiatal mormon térítők magyarországi vezetője és egy kicsit jobban beszél magyarul.

— Először azt kérdezném, hogyan kerültél Magyarországra?

— Kaliforniából jöttem. Mormon családban születtem és a mormon hitben nőtem fel. Négy testvérem van, mind a négy gyakorolja a hitet. Egyházunk az egész világon szervez és minden országba, ahova csak bemehet, térítőköt küld. Amikor egy fiú vagy lány eléri a tizennyolcadik évét elmegy misszionálni idegen országokba. Nekem azt mondta az egyházvezető: menjél el Magyarországra, hát itt vagyok.

— Akárhova is elmentél volna, ha küld az egyházvezető?

— Igen.

— Igaz az, hogy a világ leggazdagabb egyháza a mormon egyház?

(A két fiú összenéz. A válaszadás előtt James kifújja magából a levegőt.)

— Szerintem nem igaz. Minden attól függ mit tekintünk gazdagságnak. Az igaz, hogy az egyháznak elég sok pénze van. De ez nem jelenti azt, hogy az egyház tagjai gazdagok. A missziós munkához, templomépítéshez elegendő pénz áll rendelkezésre.

— Magyarországon is szándékoztok templomot építtetni?

— Igen. Most keresünk egy megfelelő telket, amelyen a munkálatokat megkezdhetjük.

— Hány tagja van ma egyháznak Magyarországon?

— Mi fiatal misszionáriusok nyolcan vagyunk itt és velünk van még egy

idős házaspár is. A magyar mormonok száma körülbelül százötven.

— Milyen a tagság összetétele?

— Nagyon vegyes. A főorvosoktól kezdve az asztalosig sokféle foglalkozású megtalálható benne.

— Milyen eszközökkel és milyen formában végítitek a misszionálást?

— Vannak magyar nyelvű brosúráink és könyveink. Olvasható magyarul a „Szemlények Mormon Könyvéből” melynek alcíme: Egy másik bizonyosság Jézus Krisztusról és a „Bölcsesség szava” című könyvek. Vetítünk diaporámát és van videó szalagunk is. Némelykor személyesen is odamegyünk emberekhez, még az utcán is. Persze nem erőszakkal. Ha valaki meg akarja ismerni vallásunkat azt fölkeressük. Az a gyakoribb, hogy az emberek jönnek ide a Bp. II. kerületi Vöröshadsereg út 94. sz. alatti összejöveteleinkre.

— Az mitől van, hogy a hívő mormonok nagyon egészséges emberek?

— Az életvitelre való törvényeinket a „Bölcsesség szava” című könyvben lehet elolvasni. E törvények szerint mi nem dohányzunk, nem iszunk alkoholt, kávét és teát. Sok gyümölcsöt, zöldséget és kevés húst eszünk. Mi emberek azért jöttünk el a mennyei atyánk birodalmából ide a földre, hogy fejlődjünk és hozzá hasonlóvá váljunk. Ezt a fejlődést tanulás útján érhetjük el; a szabályokat be kell tartani.

— Ha valaki a mormon szót hallja annak rögtön a többnejség jut az eszébe. Szabad nektek többnejségben élni?

— Ma már nem szabad. Ezt az egyházvezetők tiltják is. Utah állam Egyesült Államokhoz való csatlakozásakor ezt feltételként szabták meg és törvénybe iktattatták. Azóta tiltva van a többnejség.

— Egy magyar politikus amerikai tárgyalása alkalmával úgy nyilatkozott, hogy a mormon üzletemberek sokat adnak az egyházvezetők véleményére. Megállja a helyét ez az állítás?

— Az egyházvezetők lelki tanácsokkal segítik az üzletemberek. De az üzleti részbe nem szólnak bele.

— Ma Magyarországon gazdasági mélypont és nagy szegénység van. A mormon egyház mennyiben tudja segíteni a magyar mormonokat?

— Az egyház nem tud segíteni pénzzel, inkább lelki támaszt ad. Természetesen ha valamilyen nagy probléma adódik, például, ha valahol nincs ennivaló akkor az egyház segít. — veszi át a szót, Pace.

— Szerinted van ilyen magyar mormon?

— Azt hiszem igen. Nem sok, de van.

— A magyar gazdaságnak nagyon jó lenne, ha a mormon üzletemberek is bejönnének. Van arról tudomásotok, hogy ezek az emberek készülnek Magyarországra?

— Fogalmam sincs.

— Jó lenne, ha sokan jönnének. — Teszi hozzá White.

— És csakugyan! Milyen jó is lenne. Az egyházvezetők elküldték a fiatal missziósokkal Jézus üzenetét; az Igét. Az egyházvezetők üzleti tanácsot nem adnak ezért, ha a Jó Istennek elküldene az üzletemberek is az csakugyan jó lenne...

Figler Csaba

A Szent Korona Társaság javaslata

A Corvin Láncról

Az utóbbi időben egyre több alkalommal vesz részt meghívottként a kiscsiga és a kereszténydemokrata párt gyűlésein a Szent Korona Társaság. E tény ismeretében szinte önmagától vetődik fel a kérdés: *Vajon politikai szövetség van kialakulóban az említett szervezetek között, vagy csupán alkalmasság az együttműködés?* A felvetésre dr. Kállay István tanácsvezető egyetemi tanár, a Szent Korona Társaság főtitkára adja meg a választ.

— Noha a Társaság nem politikai szervezet, már többször volt arra példa, hogy gyűléseink erkölcsi támogatásunkról biztosítottuk azokat a pártokat, amelyek felvállalták régi történelmi nemzeti jelvényeinket. Elsősorban a koronás kiscimer használatára gondolok, miután a Társaság is ezt szeretné régi jogaihoz visszaállítani. Tudomásunk van arról is, hogy az ország lakosságának mintegy 90 százaléka már ezt a címert szeretné látni a közintézmények bejáratain. Egyébként mindazok a történelmi pártok számíthatnak szervezetünk támogatására, melyek az 1945-ös és 1947-es választások szellemében politizálnak, és elhatárolják magukat a középutas félmegoldásoktól.

— *Bizonyos körökben elterjedt a hír, hogy a jelenleg hatályos kitüntetési rendszer megszüntetését is célul tűzték ki. Hallhatnánk erről bővebben?*

— Mi nemcsak a megyék és a települések címereit akarjuk megszabadítani a fogaskerekektől, hanem a kitüntetéseket is az idegen szimbólumoktól. Elképzeléseink szerint a „Munka Érdemrend” helyett a hagyományos „Magyar Érdemrend”-et kapnánk

megváltozott elnevezéssel (Közársasági Érdemrend?) a kitüntetettek. A régi, magas rangú elismerésként adományozott rendjelek közül pedig jövőre, a Mátyás-évforduló alkalmából a Corvin Lánc visszaállítását szeretnénk elérni.

— *A „Szent Korona elmélet” szerint minden hatalom forrása maga a Szent Korona. Nem lenne szimbolikus jelentőségű, ha a Parlamentben, méltó helyen állítanák ki?*

— Nem újkéltű a gondolat, magunk is ezt szeretnénk. Ezért kell újjászervezni a koronaőrseget, amelyhez segítségül hívtuk a testület még életben lévő tagjait. Azt sem tartjuk elképzelhetetlennek, ha a nemzet által választott parlament a Szent Korona nevében hozna döntést.

— *Ettől a gondolatától nem is áll annyira távol szervezetünk katonai tagozatának javaslata, mely szerint a honvédek a koronára esküdnének.*

— Így igaz, hiszen már Hunyadi János sem tett másként, sőt! A protestáns Bocskai és Bethlen fejedelmek is a koronára eskették a katonáikat. És még valami a katonai tagozatunkkal kapcsolatosan. Indítványt terjesztettek elő a közelmúltban a régi egyenruha, a jelvények és az egykori megszólítás újbóli használatára.

— *Végezetül: A Társaság céljai érdeke érdekében már régóta fontolgatja egy saját folyóirat megjelentetését. Sikerült lépniük az ügyben?*

— Sajnos egyelőre csak a kiadvány címevel — Turul — szolgálhatok. Minden további csupán anyagi kérdés.

Hámori Ferenc

Egy vidéki reformkörös kételyei

Dr. Gyenesei István, Somogy megye fiatalnak mondható tanácselnöke azok közé a volt MSZMP-tagok közé tartozik, akik nem csak az utolsó öt percben és nem csak álarcként vették magukra a reformerséget. Küldötként részt vett az MSZMP utolsó kongresszusán, de kételyei nem múltak el a párttal együtt.

— *Történt igazi elhatárolódás a régi párttól?*

— Ha a programot nézem, igen. Ugyanakkor nem tudom, mennyire működnek majd újra a régi reflexek. Az átlagember abból ítél, kiből áll az új párt. Attól tartok, azok regisztráltak magukat először, akikre legkevésbé lenne szükség, és azok maradnak távol, akiknek itt lenne a helyük.

— *Miből származnak kételyei, melyek azok a döntések, amikkel nem tud azonosulni?*

— A pártvezetés csúcán nem nagyon történt érdemi változás. Végül a kongresszus továbbra is elfogadta a munkahelyeken való szerveződést.

— *A volt MSZMP-tagok, ha pártoskodni akarnak, belépnek majd az MSZP-be, ha csak nem alakulnak meg sürgősen a tőle balra lévő pártok. Így mindenki, aki az ellenzékétől balra áll, belép az MSZP-be, ezzel továbbra is elfogadhatatlanná és működésképtelenné teheti az új pártot.*

— Szerintem ez jelenti ma az igazi veszélyt, ezért nem tudom eldönteni, hogy belépnek-e az új pártba vagy sem. Nem tudom eldönteni, melyik a tisztességesebb, az azonnali belépés — hogy aktívan alakíthassam a folyamatokat azzal a veszéllyel, hogy ki kell lépnem —, vagy a várakozás, talán tisztázódik majd a helyzet, és akkor megalapozottan dönthetnek egy tartós bennmaradásról.

— *A televízióban csak villanásokat lehetett látni a kongresszusból, illetve hosszú tapsokat. Hogyan látta közvetlen közelről, a folyamat részeseként Nyers Rezsőt? Engem többször Kádár Jánosra emlékeztetett.*

— Sokunkban felmerült ez az érzés, sokunkba villantak be olyan képek, amelyek tényleg a korábbi pártvezetőkhöz tettek hasonlóvá. Rendkívüli pályát futott be a kongresszus négy napja alatt. Csütörtök este az elnökségben — kicsit félrebillent fejjel, kicsit lecsúszva a széken — egy megfáradt, mindenbe beletörődött ember benyomását keltette. Erről a pontról eljutott addig, hogy szinte úgy beszélt, mint Kádár a leghatározottabb időszakában.

— *Minék tulajdonítja ezt az átalakulást?*

— Valószínűleg egy teljes átrendezés zajlott le benne, amikor megszületett a döntés a szocialista pártól. Főlleskesülhetett azon, hogy nem a radikális elemek győztek, hogy egy kiegyensúlyozottabb, centristább szocialista párt körvonalai rajzolódtak ki, melynek ő — a volt szociáldemokrata — lehetne az első elnöke. Hogy milyen hosszú lesz ez az időszak, valószínűleg számára másodlagos volt.

— *Lassan el fog tűnni a régi gárda, sokan úgy vélik, hogy egy teljesen új csapat veszi majd át a párt vezetését néhány éven belül. Mennyire vált ez valósággá ezen a kongresszuson?*

— Az elnökség új tagjai között sok markáns egyéniség van, bár nem mindegyik vezető alkat, mégis meghatározó lehet abban a körben. Gondolok

itt Kósa Ferencre vagy Vitányi Ivánra.

A nagyobb kérdés, hogy kis maradt kívül. Gönczi János, akit alelnöknek is jelölni akartak — úgy tűnt sokunknak, hogy Nyers jelöltje — valószínűleg egy kompromisszumos megoldás áldozata lett. Kimaradt Tabájdí Csaba — aki az előkészítés során nem kis szerepet vállalt — a későbbi időszakban meghatározó figurává válhatott volna. Ugyanígy kimaradt Gazsó Ferenc, aki szintén meghatározó egyénisége lehetne ennek a pártnak. Végül kimaradt, illetve a jelöltséget sem vállalta Bihari Mihály.

— *Hogyan látja az új vezetőség jövőjét?*

— Véleményem szerint — bár ne lenne igazam — sokkal jobban el lesznek foglalva a belső ügyekkel, mintsem hogy kifelé egyértelművé, világossá tegyék, hogy nem a korábbi proletárdiktatórikus, hanem egy valóban szocialista utat követnek. Ezért a következő kongresszuson komoly váltás zajlik majd le a vezetésben, akkor kerülnek be azok a személyek, akik valóban hosszabb távon gondolkodhatnak.

Györfly Árpád

Régi lesz az új város címer Tatán

A történelmi magyar városok közül Kassán kívül csak Tatának van hatszáz éves város címere. A heraldikailag kifogástalan tatabíró címer az egyik legértékesebb az országban. Tizenkilenc éve mégis új címet terveztek, s hagyatnak jóvá. Tizenkilenc év elég volt ahhoz, hogy az iparművész (!) által tervezett, a történelmi címer legtöbb elemét megtartó, de szerkesztett címertervezet elavulttá váljon. Már csak azért is, mert minisztertanácsi rendelet értelmében rövidesen a középületekről is eltávolítják a munkásmozgalmi jelképeket. A tatabíró címerben pedig — csakúgy, mint az elmúlt negyven évben szerkesztett mindegyik városjelképben, naná, hogy ott a vörös csillag!

A történelmi címer Tata lakói hosszabb időn át láthatták az illatszertől kirakatában. Több rendezvényen is bemutatják. Visszaállítása jogába olyan általános helyeslést váltott ki a lakosság körében, hogy az ellenzéki szervezetek eltekintettek az aláírásgyűjtéstől. A Tatabírói Városi Tanács ülésén az ellenzéki pártok által előterjesztett javaslat után is feleslattak a taps! A városatyák egyhangúan voksoltak a javaslat mellett.

— Címertünkét valószínűleg Nagy Lajos király 1340-80 között adományozta a városnak — mondja dr. Kálmán Attila tanár, az MDF tatabírói szövegíróje. Pólyás, Anjou-liliomos, kettős kereszt, bástyás címer. Nyolc vágás található rajta, az Árpád-házi sávokra emlékeztetve. A címerkészítésnek szigorú szabályai vannak. Fémet fémre, s mázat mázra például nem szabad tenni. A pajzsalak közepén lévő hasítékától jobbra (címet mindig a címetartó szemszögéből kell nézni) felül kék mezőben három arany Anjou liliom látható. Alatta piros mázban fehér (ezüst) vágások. A hasítás bal oldalán a királyi hatalmat jelképező fehér kettős kereszt látható, piros mezőben. Kereszt alatt a várbástyával.

Kádár Péter

A jövőd szabad választások Magyarországon:

A politikai szolgálattétel és tolerancia erkölcsse

A demokratikus mozgalmakat s közöttük is legnagyobbakat, a Magyar Demokrata Fórumot egy olyan, szolgáló politikai mozgalom iránti igény hívta életre, amely képes előmozdítani a magyarság politikai kábulatából való „ocsúdását”. A politikai szolgálattétel itt és most szükséges erkölcsse minden hiteles, közjóra való törekvést bátorítani, segíteni igyekszik. Az egymás iránti megbecsülés, a polgártársak iránti megbecsülés, a véleménykülönbségek iránti kölcsönös türelem és türelem lehet az a szellemiség és magatartásmód, amely igazi, szolgáló munkálkodásra képes a nemzet magára találása érdekében.

A haza és közösség politikai szolgálatának és magára találásának nem egyetlen, de egyik igen fontos színtere a törvényhozás és a helyi autonómia döntéshozó testülete, mindenekelőtt azonban a választópolgárok közössége. A különböző álló választások során a felelősen gondolkodó polgároknak el kell vetniük azokat a jelölteket, akik a bombasztikus nagyotmondások demagógiáját, a programtalan moralizálás fellengzőségeit vagy az „ahogy lehet” pragmatikuskodását (a Kádár-rendszernek ezt a modern, magyar demagógiáját) kívánják képviselni. Ez az „ejh, ahogy lehet”, mára kiüresedett és ellaposodott „bölcességét” itt és most a politika alapjává tenni nem lehet. Olyan törvényhozókra van ma szükség, akik a nemzet fennmaradásának egyetlen és talán utolsó esélyét — a függetlenség, a szabadság megteremtéséhez, a társadalomnak tulajdonához, javaihoz való hozzájutásának esélyét, a gazdaság fölvirágoztatásának, a közép-európai demokrácia (s benne a töredék magyarság, a nemzetiségi magyarság felgyarmati sorból való felszabadulása) életre hívásának esélyét nem szalasztják el!

A demokratikusan érző magyarok lehetősége és talán kötelessége egy ilyen helyzetben, hogy bátor és okos politikálással segítsék hozzá a választópolgárok közösségeit, hogy a korábbi bűnültségéből felgyógyulva, talpraállva rátaláljanak az ország és saját maguk igazi értekeit és érdekeit kifejező politikai programokra, valódi törekvéseik képviselőit küldjék el az ország törvényhozásába és helyi érdekeik képviselőit pedig a közhatalom helyi testületeibe.

A próbaválasztások eredményei arra utalnak, hogy az ország népe — a közönyösen hallgató milliókról keltett legendákkal ellentétben — az új utakat járókba helyezi bizalmát. „Konszenzus” van kialakulóban az új politika értékei körül. Alig akad ma Magyarországon olyan ember, aki ne akarna mást, ne keresne más utakat, mint amelyek felé az ország eddig sodródott. Más utakat keresni és találni, ez a törekvés hatja át és kapcsolja össze az ország mind több közösségét, illetve hazáját szerető, érdekeiért áldozatvállalóan kiálló polgárát.

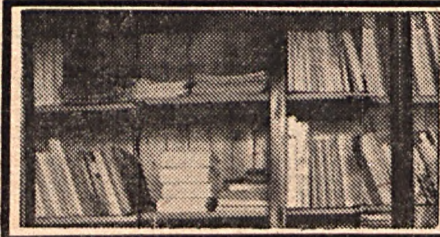
Az „alternatív” elnevezés, amellyel kezdetben az ország demokratikus mozgalmait illették, méltán ráillik tehát ma már majd minden magyarra. Más utat, új utat keresők a mozgalmakba tömörült demokraták, a nemzet túlnyomó többségével együtt.

Éppen e túlnyomó többség tiszteletreméltó sokféleségének jegyében kapta a legnagyobb ellenzéki szervezet a Fórum nevet. A Fórum a sokféleség találkozásának, szótértésének, összeforrásának helyszínre. A szervezet nevében még két szó szerepel: a magyar és a demokrácia. Magyar, mert a sokszor csorbított nemzeti értékeket és érdekeket kívánja szolgálni, hiszen e csorbítások ott lappanganak a mindennapi élet keservei és sokszor megtapasztalt kiütlanságai mögött. Demokrácia, mert a nép, a társadalom nyilvánosan kialakított akaratának érvényesülését és a nemzetgazdaság demokratikus közállapotok melletti fölvirágoztatását igyekszik szolgálni.

A valódi szabadság és demokrácia igazi próbaköve és ki-munkáló műhelye mindig az áttekinthető, kisebb közösségek helyi autonómiája, életük és javaik feletti önrendelkezése. Ez utóbbi pedig csak a javak megsarcolásának majd elítélésének mai gyakorlatával szemben, az embertelen adóprés megfékezésével és a közpénzek nyilvános helyi felhasználásával érhető el.

A helyi érdekek figyelembe vétele, a „kis ügyek” iránti figyelmeztetés, a másságot tisztelő tolerancia korántsem elmenté a politikai változások gyökerességének (idegen szóval: radikalitásának), hiszen mélyreható megújulás csak a sokféleség értékességét megbecsülő széles körű konszenzus alapján képzelhető el.

Kolozsi Béla dr.

KÖNYVESPOLC

Újszövetségi Fogalmi Szótár

(Primo Kiadó, 1989.)

Hitoktatásunk hiányosságai a legtöbb esetben műveltségbeni fehér foltokat is eredményeztek. Klasszikusaink bibliai asszociációjú művei előtt teljességgel tanácstalanul állt a diákság éppúgy, mint a felnőtt társadalom azon része, akiknek így vagy úgy, de kimaradt életéből ez az ismeretanyag, utalás.

Hiánypótló munkát vehet kezébe az az érdeklődő — aki pótolandó ebbéli hiányosságait —, az Újszövetségi Fogalmi Szótárt felüti, fellapozza. Ralf Luther: Neutestamentliches Wörterbuch című munkájának felhasználá-

sával, Oláh Levente felelős szerkesztésében jelent meg a mű magyar nyelven.

Kiadója a Primo. Lapjain a betűrendes felsorolás mellett azok magyarázata is megtalálható. Angyal, düh, csoda, evangélium, hivatás, ítélet... áll össze a sor. Figyelemre méltó az igaz-

ság, a szabadság, a vétek és vétkezők címszavak magyarázata. „Az igazság valóságot jelent, az igazit, szemben a látszattal és pusztá formassággal.” (Jn. 8,44) vagy ugyancsak ezen fogalomhoz: „Ne szóval szeressünk, se nyelvel, hanem cselekedettel, és igazsággal (azaz, valósággal) (Jn. 3,18).

Az igazság továbbá az embernek Istentől való valóságos megérintését, vagy Istennek az embertől való igazi megragadását is jelenti.

A jócselekvés mibenlétét abban fogalmazza meg a címszó, hogy azt tenni amit Isten mond, már fedi a tartalmat. A keresztet hordozni kiteszítettséget jelent, míg a közösség sorsszerű összekötöttséget (!) demonstrál. „Mindenható azzal a mértékkel mér nekem amilyenl én mérek testvércimnek” — olvashatjuk a továbbiakban. A szabadság méltóságot jelent az istenellenes hatalmakon, a világ pedig azonos az emberiséggel.

A mű eredeti tulajdonosa: az Evangéliumi Kiadó — Stuttgart. A magyarországi jogok megszerzésében a kiadó budapesti képvisellete működött közre. A kötet a bibliai rövidítések magyarázatával zárul. (Primo Kiadó, 1989.)

— bayer —

Akik az Esőembert is elhozták

Egy holland bejegyzésű angol cég és a Budapest Film közel fél éve hívta életre a Duna Film Kft-t. A cégről, a filmforgalmazásról, a kommercializálódás veszélyeiről beszélgettünk a Duna Film Kft. igazgatójával, Jancsó Gabriellával.

— Az egyik alapító a Budapest Film. Mennyiben jelent ez az új cég konkurenciát a létrehozónak?

— A Budapest Filmnek, mint forgalmazónak jelentünk konkurenciát, de mint moziüzemeltetőnek nem, hiszen azért jött létre a cég, hogy elősegítse a mozikban egy olyan filmkínálat megjelenését, amely kielégíti a szélesebb nézőközönség szórakozási igényét friss, igényes tömegszórakoztató filmekkel.

— Melyik volt az első bemutatott filmjük?

— Az ESŐEMBER, Dustin Hoffmannal a főszerepben.

— Milyen volt a film fogadtatása?

— Kiemelkedően jó. Igaz, mi már a kezdet-kezdetén számítottunk arra, hogy a nézők szeretni fogják ezt a filmet, hiszen ehhez meg volt minden rekvizituma: a nyugat-európai országokkal együtt mutattuk be, művészi színvonala magas, és bemutatási időpontja igen szerencsésen alakult. Egy héttel az Oscar-díj kiosztása előtt volt a premier, és a közönség együtt élte át velünk a 4 odaítélt díj örömét. A nézők száma már meghaladta a 800 ezret.

— A Kommercializálódás veszélyeiről. Az utóbbi időben egyre többet hallunk arról, hogy a kultúra a kommercializálódás felé sodródik. Sokan azt állítják, hogy az újonnan bemuta-

tásra kerülő filmek is ezt a tényt igazolják. Ön hogyan látja mindezt?

— Azt hiszem, az ilyen megállapítások előítéletekből fakadnak, és nem fedik a tényeket. Az általunk bemutatott filmek (ESŐEMBER, A HALNEVE WANDA, WILLOW, JAMES BOND, A MAGÁNYOS ÜGYNÖK) mindegyike más és más. Egy közös van bennük: igényes szórakoztatási céllal, magas művészi színvonalon vannak elkészítve.

Mindez nem az igénytelenség felé való eltolódást jelenti, hanem azt, hogy a forgalmazásban jobban figyelembe vesszük a közönség igényeit. Igyekezünk e filmeket a világ- és európai premierekkel egy időben bemutatni Magyarországon.

Művészfilmek

— Azt is mondják, hogy mivel az új amerikai és nyugat-európai filmek elárasztják az országot, az értékeket hordozó alkotások, a művészfilmek nem kapnak teret, kiszorítják őket a tömegeket vonzó, ezért tömegfilmnek elkeresztelt alkotások.

— Mi senkit sem szorítunk ki. Azt szeretnénk elérni, hogy a mozi visszanyerje presztízsét, történjen ott valami, amire odafigyelnek az emberek.

Szeretnénk, ha a szórakozási lehetőségek között újra előkelő helyet kapna a mozi.

A mi megjelenésünkkel választék-bővítésről van szó. Nem hiszem, hogy a budapesti Corvinban, a Vörös Csillagban, Bástyában vagy Május 1. mozi-ban más típusú filmeket kellene bemutatni. A művészfilmeket a világban mindenhol más jellegű, kisebb befoga-

dó képességű, elsősorban nem bevételorientált, ún. művész-mozi hálozatban vetítik.

Mi is fogunk olyan filmeket is bemutatni, melyről már most tudjuk, hogy nem a Corvinban lesz a premier.

Október 26-án lesz INDIANA JONES ÉS AZ UTOLSÓ KERESZTESLOVAG című új Spielberg-film bemutatója, Harrison Ford és Sean Connery főszereplésével.

Novemberben két, a gyerekeknek, illetve az egész családnak szóló film bemutatását tervezzük. Az egyik film James Belushival a főszerepben KUTYÁM, JERRY LEE, a másik egy Lucas-Spielberg produkcióban készült rajzfilm, ÓSLÉNYEK ORSZÁGA címmel. A filmre építve könyvet is megjelentetünk majd az ARK-kiadóval közösen. Decemberben a DIRTY DANCING-ből ismert Patrick Swayze-vel a főszerepben a ROADHAUSE, ORSZÁGÚTI DISZKÓ kerül műsorra. Karácsonyi meglepetésünk egyelőre még titok.

Januári terveink között szerepel Michael Douglas-szal a főszerepben a FEKETE ESŐ.

Még egy filmről szeretnék beszélni. Tavasz elején fogjuk bemutatni azt a

filmet, melyet a szakemberek egyértelműen a jövő év RAIN MAN-jeként emlegetnek: SHIRLEY VALENTINE a címe, Paulina Collins főszereplésével — fejezte be Jancsó Gabriella.

Mit tehet hozzá mindehhez az újságíró? Csak annyit, hogy hálistennek fölpezdült végre a magyar moziélet. Ezzel csak nyerhetünk.

A HÉT LEGSIKEREBB FILMJEI—LONDONBAN

1. See no evil, Hear no evil — Ne lásd a Gonoszt, ne halld a Gonoszt — Új Gene Wilder-film

2. Batman — Denevérember — Új Jack Nicholson-film. Zene: Prince.

3. The Fly II — A nálunk most bemutatott Légy folytatása.

4. Indiana Jones and the last Crusade — Indiana Jones és az utolsó keresztleslovag.

5. Three fugitives — A három katonaszökevény.

FEJES IMRE

Tudni kell azt is, hogy egy riportso-rozat soha nem ér véget. Mert itt van például ez a Dátum-beli vadászhistória. Akik olvasták, egyetértettek vele, vagy mélyszélesen elítélték a szerzőt, V. Horváth Máriát, hogy beletúrt a puszkaporos zacskóba.

Nővérem is mondta, amikor úgy fél évszázada befogtam kutyám nyúl-vadászatra, hogy lesz majd ebből még baj. Lett is. A kisbíró jelentette és én a hátsó felelem éreztem, hogy csak a hatalomnak van joga-szava vadászni. Azért az én sodrott kutyám azokban a negyvenes években, minden héten a kerítéshez hozott egy szép vadnyulat.

Hol vannak már a vadnyulak?!

Annyi sincsen, hogy kiskertemben a babnövénynek a szívét kiegye. Pedig a Dózsa névre hallgató vadásztársaság évente egyszer végigdurrogatja a völgyet — ahol a „birtokom” van —, nyulat azonban soha nem tesznek a tarisznyájukba. Már hogy is tehetnének, hiszen nincsen nyúl. Fácán is csak alig-alig, a minap fogtam egy madarat, csőre ferde volt, a szaruréteg megkopott, enni hetek óta éppen ezért nem tudott. Üres volt a bögye is.

Eszembe jutottak mindezek, és más-más történetek a vadjószágokkal kapcsolatban, amint olvastam a lapban a vadászati históriákat.

Alapos munka volt, érdekesen tálalva. Tehát így vadásztunk, vadásztunk hazánkban. Am eszembe jutott az én

Még egy lövés a sorozat után

Papka, mamka = durr!

kocavadász mivoltom is. Amelyről majd az alábbiakban szólok, elébb azonban arról a pörbolyi vadászatról, amely történt úgy 1964 év tájékán. Büszkén mutatták, hogy a pártvezető és felesége 63 vaddisznót, nyolc özet terített le. Mondtam is akkor fotóriporter kollégámnak, hogy nézd milyen szép ez a teríték! Ő pedig nem csattintotta el a gépét, mert valaki rátette a kezét a gépére. No! A vaddisznókból, meg a csíkos kismalacokból nem lett számunkra peccsenye.

Persze a kisebb „slapajok” is lőték a magukét. Én, örökké kocavadász lévén, csak kísérő voltam, de az aztán szigorúan. Történt példának okáért, hogy Csámpa térségében, ahol ma az atomerőmű terpeszkedik, oly sok volt a vad, hogy talán csak a Bakonyban volt több. Nyúl? Számolatlan. Fácán? Sajnos, több a soknál. Aztán elme-gyünk szép sorokban a területre.

Segítség is van. Szovjet óriási ter-repjáró gördült például Pacolai mester háza elé. Fiatal katonák ugrottak le róla. Megkapták azon frissiben a fél ba-rackot, megrázták magukat, nyújtották kezüket még egy felesért. Meg is kap-

ták. A mester pedig azt mondta, hogy te erre, te amarra mész, és kifelé nem lövünk, a fácánból pedig csak a kokast kapjuk csővégre.

Persze semmi nem így történt. Volt akkoriban egy rendőrkapitány, akinek Rex nevű kutyája hallgatott volna a szóra, ha éppen a kapitány mondta volna a nevét, de azt az állatot a gazda csak Jeksznek tudta mondani... No, volt emiatt a sofőrjének is gondja, mert amikor a gazda nem hallotta, Jeksznek kiabálta az ebet és farba is rúgta, amúgy rendesen, amit a kutya eltűrt.

Menjünk azonban a vadászszorban. Körben a kiskatonák. Közöttük a gyorstűzelő IZS-es szovjet tisztek. Ezek olyan pusktát hoztak, melyekhez hasonlót nem láttam. Rézhüvelyes volt a patronjuk, és jobban ismételték a Winchesteréknél is. No, volt is egy-egy alkalommal akkora durrogatás, hogy Budapest ostrománál sem ki-sebb.

A vadászmeister pedig adta az ukázt. Most röppen három pár. Vigyázz! Az-tán kiabál a mester, hogy sztoj, állj, mert a madár nem kokas, hanem mam-

ka. Amelyre ugyebár nem szabad tü-zelni. A ruszki gyerek pedig visszaki-ált, hogy papka-mamka — durr! Bi-zonnyal azt is mondta, hogy neki mindegy, csak röpüljön. Röpült is a papka, meg a mamka is. Az IZS-ek mint a boforcok dörögtek.

Vége a napnak.

A kiskatonák dermedeznek a terep-járók mellett.

Nekünk bort forralnak.

Aztán egy ceglédi kannával kinyúj-tanak a tornácon át a segítőknek, hadd melegedjenek. Meg is teszik ezt. Ki-szivattyúzzák az italt, gőzöl a fejük, mert az usánkat is le kell vetni. A tüzes víz dolgozni kezd. Meg a vadászmes-ter is. Forrázzák a tyúkokat, a kokaso-kat, nyúzzák a tapsifülesekét.

Este van.

A pártos meg a rendőrségi autók pi-lótái ücsörögnek a fűtött kocsikban. Szidják a főnökeiket. De csak egymás között.

Mert azért nekik is jut, jutott min-den alkalommal egy-egy fácánkocas, nyúl és az őznek, szarvasnak a zsigere.

*

Hát kedves VHM, ilyen vadászatok is voltak.

És ha még más történetet is olvasni akar, adjon erről jelt, akár füsttel, akár betűvel — szívesen állok rendelkezé-sére.

P. J.

Petőfi kör alakult Dunaújvárosban

Az Akadémia független — és húzza az időt

Stílszerűen a Petőfi általános iskola tanulói köszöntötték műsorukkal a Dunaújvárosi Petőfi Kör első összej-vetelén a megjelenteket. Nem írhatjuk, hogy a kör tagjait, hisz az első percek-ben a kör huszonkét tagot számlál, de a teremben több, mint százán voltak.

Nem tudni, hogy az első rendez-vény hatására a jelenlévők közül hányan döntöttek arról, belépnek a kis csapat tagjai közé. Mindenesetre a for-ró hangulatú, háromórás rendezvény nem lankadó lendületének, a jelenlé-vők érdeklődő kérdéseinek csak a te-rembérleti idő lejártá vetett véget. Este kilenckor át kellett adni a Béke étter-met a főiskolásoknak, mert kezdődött a diszkó.

A meghívott vendégek közül egye-dül Király Zoltán országgyűlési képvise-lő nem tudott — parlamentü elfog-laltsága miatt — eljönni, de ott volt Drexler Gábor, a Művelődési Minisz-terium Főcsoportfőnökség vezetője, Morvai Ferenc nagyrédei vállalkozó, a Megamorv Petőfi Bizottság alelnöke, és a kiadott meghívóban nem szereplő, így meglepetésként részt vevő Szócs Géza erdélyi magyar költő, aki jelen-leg a Szabad Európa Rádió budapesti irodájának a vezetője.

„Mindenkit szeretettel várunk, aki tenni akar annak érdekében, hogy Pe-tőfi Sándor nemzeti mítosza töretlenül éljen tovább népünk szívében” — ír-ták a meghívóra, és Hankovszky Péter, a kör elnöke is e szellemben nyitotta meg a rendezvényt. Beszélt a folyama-

tosságról, arról, hogy a Béke étterm-ben régi hagyományai vannak a ven-déglátással összekötött közművelődé-si programoknak. Az elmúlt öt évben mintegy kétszázötven irodalmi estet és egyéb kulturális műsort szerveztek. Elmondta, hogy levelet írtak Berend T. Ivánnak, a Magyar Tudományos Aka-démia elnökének, amelyben a Petőfi Kör tagjai kérik, hogy minél előbb je-löljék ki azt a bizottságot, amelyik tár-gyilagosan tud dönteni arról, hogy a Barguzinban megtalált csontok tény-leg Petőfi földi maradványai-e. A vizsgálat eredményétől függetlenül is kérik, követelik, hogy a sajtóban, a rádióban szűnjön meg az a hecckam-pány, ízléstelen poénkodások áradata, ami mindenképpen méltatlan Petőfi szelleméhez.

Az első szónok Morvai Ferenc volt, aki a Petőfi-kutatás legújabb eredményéről, legutóbbi Ulan Ude-i útjáról számolt be. Majd elmarasztalta az ország vezetését, hogy nem tanúsít kellő erélyt, határozottságot az Akadé-miával szemben, annak állásfoglalását mielőbb kikényszerítve. Persze — erre is utalt — nehéz helyzetben vannak most azok a tudósok, akik hirdettek egy tételt, nevezetesen Petőfi gesevá-ri halálát, és most, esetleg nekik kelle-ne ugyanazt megcáfolni.

Drexler Gábor hozzászólásában ar-ról beszélt, hogy ő személy szerint még mindig nincs meggyőzve, nem tartja elegendőnek az eddig nyilvános-ságra hozott bizonyítékokat ahhoz,

hogy határozottan azonosítani lehes-sen Petőfi személyét. Így további bi-zonyítékokat, elsősorban levéltári ku-tatásokra alapozott, konkrét feljegyzé-seket vár arról, hogy Petőfit Szibériá-ba hurcolták, és ott halt meg. Ezt követően arról beszélt, hogy az Aka-démia abszolút független tudományos testület, amelynek munkájába, állás-foglalásaiba senkinek, se pártoknak, sem a kormánynak nincs joguk be-leszólni. Azt viszont elismerte, hogy tényleg lassan mozdultak és már 1985-ben, amikor a Kárpátjáról legújab-ban jelzések érkeztek, tudóscsoport-nak kellett volna vizsgálni azok való-diságát, de akkor az Akadémia elzár-kóztott, olyan állást foglalt, hogy a Petőfi-kutatást nem érdemes Szibériá-ban folytatni.

Szócs Géza hozzászólásában arról beszélt, hogy a Magyar Tudományos Akadémiát közel száz éve súlyos bűn terheli, hisz már akkor jöttek a hírek Petőfi esetleges szibériai fogságáról, és azóta sem indult egyetlen hivatalos tudóscsoport sem, hogy kivizsgálja a legenda valós, vagy valótlán voltát. Az egymást követő kultuszminiszteri-umoknak épp így szégyene, hogy kép-telenek voltak utánajárni a legendá-nak. És még most is a főútkár egy-két évben jelölte meg azt a terminust, amíg szakértőik véleményét tudnak mondani.

A kérdésekre válaszolva Morvai Ferenc elmondta, hogy 1990. március 15-re tervezik Petőfi Sándor temeté-

sét, majd a kérdést továbbadva Drex-ler Gábortól azt kérdezte, hogy véle-ménye szerint addig be tudják-e bizo-nyítani, hogy a megtalált csontok Pe-tőfi földi maradványai-e. Erre Drexler Gábor sem tudott válaszolni, mint ahogy azt hiszem senki, hisz a jövő ki-látásai, az Akadémia eddigi hozzáállá-sa és az objektív vizsgálatok időigé-nye ma még nagyon kétséges, bizony-talan.

Mindenesetre a sajtóviták után most már ideje lenne, hogy független antro-pológusok, történészek, levéltári szak-emberek vizsgálódni és adnának egyértelmű választ.

Az este kilenc óráig tartó gyűlés után a Dunaújvárosi Petőfi Kör céljai-ról beszélgettünk Hankovszky Péter-rel. Mint elmondotta, a kör elsősorban közéleti és nem politikai jellegű. Köz-életi fórum Petőfi szellemének, művé-nek őrzésére, ápolására.

— Megkérdezném — mondotta, — eddig ki állt ki Petőfiért? Ki mondta, hogy állj, állítsuk meg ezt a szennyes áradatot, a rágalmakat? Hány szót szolt az ellenzék, a különböző pártok? Van új zászlónk, lesz új címerünk, jó lenne már Petőfi szellemét ápolni. A nép nevében, a néppel együtt kell fellépni Petőfiért és akkor sarokba szoríthatjuk az Akadémiát, akár a mi-niszterelnököket is. Mi a többi Petőfi Körrel együtt akarunk fellépni az igaz-ságért. Szavalóversenyeket, pályáza-tokat hirdetünk, irodalmi esteken mu-tatjuk be az igazi Petőfit. Ez nem Mor-vai ügy, ez magyar ügy. Hiszem, hogy-ha felébrednek a Petőfi társaságok, a sok kis kör együtt fellép, annak nem lehet ellenállni.

—Tamási—

Amit emberöltő alatt
nem mondhattak el

Idősek írják

Soha máskor nem bánt ilyen igazságtalanul a sors az öregekkel. A történelem nagy részében ők mondták ki a döntő szót. A családban, az államvezetésben, de még az emberiség öntudatra ébredése előtt is a közösség irányítói voltak. Ha nem neheztelnek a korok közötti ötletszerű váltásért, elég a középkor jól kiszámítható társadalmi viszonyait idézni, amikor az agg családfe — ma meglehetősen, jó negyvenesnek mondanák — rendelkezett a földről, családi vagyontól. Megdönthetetlen norma volt ez, csakúgy, mint az ifjú asszony másodszercepe a háztartásban. Az első szó mindig az anyósi illette.

Ezen tréfálkozni lehet ugyan, de ne gondoljuk bölcsebbnek magunkat eleinknél. Igaz, a forradalmakat az ifjak vívták, de a múlt jórésze mégis a csendes munkálkodást kívánó időszaké. Ma a világ fejlettebb államaiban az életkor meghosszabbodását tekintik korszakos vívmánynak, de nem mindegy, hogy miként éli meg az ember a számára adatott éveket. Ez sajnos napjainkban az adott társadalom nyújtotta életmű függvénye. Az előttünk járó országokban nem egy nyugdíjkorhatárt jócskán átlépett vállalkozóról hallani, akik testi-szellemi frissességük teljében lépik át a középkorostályt. Abban pedig semmi különleges nincs, hogy vitalitásukat megőrizve sajátos életformára rendezkednek be, utaznak, sportolnak, világot járnak. Ez éppúgy, mint a korábbi életpályán maradás, csak kevés kiváltságos nyugdíjasnak adatik meg Magyarországon. Sajnos közhelyszere és csakúgy hatástalan lenne arról beszélni, hogy husz-harminc ledolgozott esztendő után állampolgári joga — lenne — mindenkinek, hogy tisztességesen meg tudjon élni. Ehelyett a közösségi ki-rekesztettséget említem: a munkakedvüket, ötleteiket megőrzött idős emberekért szölok, akik a nyugdíjkorhatárhoz közelébe csendben háttérbe szorulnak. Persze nem az egykori MSZMP egykori kádereiről van szó, nagy részük mostanság kordedvezményes nyugdíjjal tűnt el a gazdaság, az intézményrendszer színpadáról, hanem a szakmájukért élő öreg szakikról, mérnökök és tanárurakról, a hivatásukat szerető idősokról. Számukra az életet jelent a munka, míg a lassan teljes káoszba forduló magyar gazdaságnak hasznosak lehetnének tanácsaik, tapasztalatuk. A munkanélküliség első kárvallottjai éppen ez a generáció, és az új szellemben alakuló kft-k, rt-k sem rájuk számítanak. Mégis. Mi őket, Önöket keressük ebben a rovatban! Írjanak, osszák meg lapunkkal véleményüket a témáról, szakterületükről, művészetükről, gazdaságról, oktatásról, mindenről. Kíváncsiak vagyunk mindazokra a gondolatokra, ötletekre, amit korábbi munkahelyükön, környezetükben nem hallgattak, vagy fogadtak meg. Ezt a rovatot „az idősek írják...”

Takács Zsuzsa

Miért öregszik vajon legkorábban éppen az arc? Erre ezernél több a magyarázat. Az a pajzs. A külvilággal való küzdelemben az kapja a legtöbb ütést és próbát. Nemcsak a széltől, a fagytól s a jégveréstől. A többi élőlény tekintetétől is, azaz lelki nyilatától, valamint az eseményektől, a kis és nagy történelem nyilaitól. A férfiacr aruló torzulásai és sebei védelmére, azaz elrejtésére sokan tartják kínáló eszköznek a szakálleresztést. Szóltunk róla, közel sem kimerítően. Az állunk alatti bőrfel-

Illyési intelmek

fentyű, az említett ökönyaki lebernyeg elütetésére szolgál hajdan a nálunk Kossuthról elnevezett szakáll. Allunk kétoldali bulldoglógványának eltakarására a Bismarck-bajusz volt alkalmazható. Ideig-óráig ez is, az is, mert hisz a tünetek jelentkezésével a védelemnek ez az útja egykettőre a torzonborzulatnak ahhoz a bo-

korsűrűjéhez visz, melyet Tolsztoj, Shaw meg a proféták serege viselt, s melyek mélyén ismeretlenül ugyan, de az az érzésünk, hogy riadt partizánként lapul a jobb sorsot érdemlő arc. Mert hisz amivel álcázta magát, az is akkorra már kiáltóan vénülési jel. A nők orcaí védhetetlenek. A festék ilyenkorra éppoly áruló, büszke öszibozót. Nem művi úton, hanem természetivel — szívből eredővel — kell megővünk őket.

(Illyés Gyula: Kháron ladikján)

Nyugdíjasok a fán

Ülök a senki fáján, illetve állok rajta és kapaszkodok erősen, nyakamba vetve egy szatyor egyik füle. Maga a vászonnyak tátott szájával szemérmetlenül várja, hogy elnyelhesse a leszedett cseresznyét. Fél kézzel fogózkodom az ágba, a másikkal szedem a germersdorfit, a világ legjobb gyümölcsét.

Hat cseresznyefa-óriás a tsz földje mellett. A svábok ültették. A gazdát aztán kitelepítették, a cseresznyefa megmaradt. Senki nem gondolja, nem permetezi, terem, évről évre. Gondolhatnánk, a gyermekek öröme. De nem. Az ifjabbakat a fáramászás, a cseresznyeszedés kalandja mintha nem vonzaná. Jómagam, aki visszatérő látogatója vagyok az öreg fák valamelyikének, lépdelek egyik ágról a másikra, keresve-kutatva az eltűnt gyerekkort, no meg a levelek közt meghúzódó s olyik helyen fűtőkben lógó befőzínivalót — mondom, évek óta nem találkozom itt az ifjúsággal. Velük nem. Nyugdíjasokkal igen, egyre gyakrabban az öregekkel.

Aki nem bír már a fára kúszni, kámpóval húzza le az ágat, s így szedegeti a nálánál is öregebb fa érett gyümölcsét, de a többség a fán praktizál. „A menyemnek viszem” — restellkedik az egyik, „az unokámnak”, így a másik. De a többség — ez derül ki, mert szól ám az ember a másikhoz, ha függ a fán, akkor is — nyugdíjkiegészítésként szedi, eladásra. Ötven forint kilója a piacon. Hogy le is eshetnek a fáról, annak 10–20 méter magasából, itt fenn, ahonnan kilátás nyílik a gyermekkorra és a valamivel béleltebb pénztárcára, arra senki sem gondol. „Addig jó, míg fenn vagyunk, míg bírjuk a kapaszkodást” — summázzák helyzetüket a fán az öregek, merthogy lefelé haladni muszájból, tele tarisznyával, valamiképp nehezebb.

Debreczeni Tibor

Megállt az idő...

fotó: Kapfinger András

A tor

Amikor az öreg Dudás meghalt, felesége, Bözse néni hangos, jajveszékeltő sírással adta tudomására a szomszédoknak nagy fájdalmát. Egyszerre végigfutott a hír a falun. Igazi jó komája, Samu Ferkó a „csöndétskor” megemelte kalapját s csak annyit mondott:

— Jó embör volt, jó komám volt, az Isten nyugosztalja. Még élhetett volna ideje felől.

Aztán este ősi szokás szerint a szomszédok, a komák, komaasszonyok, jóbarátok minden hívás nélkül összejöttek a halottas házhoz „vérraszitoba”, ahol énekelgettek, beszélgettek, hogy az öreg Dudás milyen jó ember volt életében. Hogy jobban teljék az idő és jobban menjen az éneklés, az asszonyok frissen sütit főnöt perccet, mákosdiós kalácsot ettek, a férfiak pedig falatozás közben és utána is jókat ittak a jóféle kadarkával teli literes és pintes üvegekből. Csak úgy pohár nélkül. Úgy éjfél tájban széledtek el, hogy aztán másnap a falu szokása szerint az elhunyt keresztikomái vagy keresztgyerekei ássák meg a sírt.

Másnap reggel nyolc óra tájban a halottas háznál gyülekeztek a „gödörásók”. Annak módja szerint Bözse néni hangos sírással fogadta őket s kínálgatta pálinkával, melyet még az öreg Dudás főzött a télen. A nap folyamán nem sietve, akkurátosan megásták a sírt, melyben majd a jó koma és keresztapa nyugosza örök álmát.

Harmadnap került temetésre a sor. Mikor kitétték a korporsót az udvarra és megszólalt a harang, hogy megegyeszen „kicsöndétsék” az öreg Dudást, megindultak a falu minden részéből az asszonyok, férfiak egyaránt, hogy meghallgassák a „perdikációt” a meghalt földőt.

Bözse néni sírása messze elhallatszott. Ugyancsak törölgették fehér gazdasszonyi kötényük sarkával szemüket a főzőasszonyok is, akik ott álltak egymás mögött az ajtóban, melyből töltött káposzta illata áradt kifelé. Ezek két dologra voltak kíváncsiak: hogyan sorolja el Bözse néni férje, az öreg Dudás jó tulajdonságait recitáló sírással és hogyan búcsúztatja el a pap. Kint a temetőben megegyeszen elsírátták, aztán hazaballagtak, hogy részt vegyenek az öreg Dudás temetése utáni „tor”-on.

Mint a lakodalomban, a fal mellett körben voltak a padok és az asztalok fehér abrosszal leterítve. Az asztalon pereg, kalács, üvegekben pálinka és bor. Egymás után került az asztalra a „sárgamélti”, az aranyszínű tyúkhúsleves vékonyreszelt hosszútésztaival. Ezután főtt hús paradicsommártással, majd töltött káposzta — melynek illata már a temetés előtt áradt ki az udvarra — végül sült hús, mellé uborka.

Közben a férfiak ugyancsak ivogattak is, mintha az öreg Dudás is köztük lenne. A kezdeti megilletődött hallgatás — a pálinkázás és a borospohár gyakori emelgetése után — feloldódott. Itt is, ott is mind hangosabban esett szó, hogy a megboldogult — sokszor elhangzott, „Isten nyugosztalja szegényt” —, de jó ember is volt. Emlegetni kezdték az egytűt eltöltött estéket, a pincszerezést, az ott eldalolt nótákat. Hol az egyik, hol a másik komája bizonygatta mindezeket, míg egyszer csak a sok jó koma közül is a legjobb, Samu Ferkó bácsi rá nem kezdett arra, hogy: „Túr a disznó, túr a mocsár szélen”. Aztán következett egyik a másik után.

Bözse néni bánatosan, szomorúan hallgatta a nótákat. Nem haragudott érte. Úgy vette a tor alkalmával ezeket is, mint szívből jövő, igaz, őszinte „végiútszélességet” az ő felejthetetlen ura, az öreg Dudás iránt, akivel ha sokat zsörtölődött is életében, most végleg megbocsájtott.

Kiss József

Rádió, televízió

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Szonda. 8.50: Külpolitikai figyelem. 9.00—11.00: Napközben. 11.05: Görög népi dallamok. 11.35: Szép remények. Folytatásos rádiójáték. 12.45: Intermikrofon. Zenés szomszédolás. 13.00: Klasszikusok délidőben. Zenekari muzsika. 14.05: Vonzáskör. 14.35: Dzsesszmelódiák. 14.55: Remény. Vasadi Péter versei. 15.00: Ezredforduló. 16.00: Tizenhat óra. Hírmagazin. 16.15: Muzsikáló természet. 16.20: Vesszőparipák — a minimotor és a BMX. 17.00: Tér — idő. Tudományos figyelem. 18.05: Láttuk, hallottuk, olvastuk... A zenéről. 18.30: Esti Magazin. 19.30: Sportvilág. 19.40: Hol volt, hol nem volt... 19.50: Ferencz Éva népdalokat énekel. 20.00: Tudomány és gyakorlat. 20.30: Hamari Júlia operafelvételeiből. 21.00: Híres történetek — nagy egyéniségek. 22.00: Hírvilág. 22.30: Ravel: Seherzádé. 22.50: Virágmagasban. Büki (Kiss) Attila verseit elmondja: Papp János. 23.00: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek. 10.00: Az URH-adókon: Egész napos közvetítés az Országgyűlés üléséről.

PETŐFI RÁDIÓ:

8.05: Rivaldafényben — Újdonságainkból. 9.05: Társalgó. 10.05: Operettkedvelőknek. 11.05: Helykereső. Esélyekről, lehetőségekről — fiataloknak. 11.20: Apró-cseprő — gyerekekről. 11.40: Ki kopog? A Gyermekrádió műsora. 12.10: Asztali muzsika. 13.05: Popzene sztereóban. 14.00: Betűtenger — a moziról. 15.05: Csúcsforgalom. 17.05: Tárcsázz! 17.30: Helykereső. 18.30: Pop-regiszter. 19.05: Táncház muzsika. 19.30: Daráló. Folytatásos ifjúsági történet. 20.00: Heavy metal magazin. 21.05: Innen — onnan. Nagy Piroska riportja. 21.15: Rólunk van szó! 21.20: Nótakedvelőknek. 22.20: Embertan — közep-haladóknak. A hűségéről. 23.10: Sporthíradó. 23.20: A dzsessz története. 0.15—4.20: Éjfél után.

BARTÓK RÁDIÓ:

9.08: Schubert: VII. szimfónia. 10.00: Zenetörténeti értéktár. 10.30: Tánccorák idősebbeknek és haladóknak. 11.01: Magyar művészek operafelvételeiből. 12.05: Francia barokk muzsika. 12.36: A King's Singers együttes énekel. 13.00: A Rádió-színház bemutatója. Finom kis tragédia. 13.39: Labirintus. Zenei rejtélyek fiataloknak. 13.54: Mozart: A-dúr vonósnégyes. 14.30: A Rádió Dalszínháza. Az asszony és az igazság. 15.03: Zenekari muzsika. 16.05: Operafinálék. 17.00: Hangverseny a 6-os stúdióban. kb. 18.00: Szimfonikus táncok. 18.30: Na maternjem jeziku. A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: In der Muttersprache. A Magyar Rádió német nyelvű nemzetiségi műsora. 19.35: Világhírű előadóművészek felvételeiből. 20.30: Találkozás egy ismeretlen Kodály-kézirattal. 21.00: Az English Concert Händel-műveket játszik. 21.42: Bemutatjuk a Magyar Hanglemezgyártó Vállalat új lemezét. 22.32: Jávai ősművészet. Részletek a Mandava Wanara c. népi operából. 23.17: Undok ördög. Fjodor Szolozub regénye.

TV1

9.00: Képűjság. 9.05: Tévétorna nyugdíjasoknak. 9.10: Panoráma. 9.55: Az Országházból jelentjük... 17.05: Hírek. 17.10: Pannon Krónika. 17.20: Nachrichten. 17.25: Ecranul nostru. 17.55: RTV

Közönségszolgálat. 18.00: Szám-adás. 18.15: Nők a pult mögött. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: A korona ékköve. 20.55: Reklám. 21.00: Az Országházból jelentjük... 21.40: Stúdió '89. 22.25: Tornász Világ bajnokság. 23.25: Híradó 3.

TV2

17.00: Képűjság. 17.15: TV2. 17.45: Torpedó. 18.00: Telesport. 18.25: Gyerekeknek! 18.48: TV2. 19.00: Egyedül az élet viharában. 20.27: TV2. 20.30: AUTÓ 2. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 21.30: Hall és Dates. 22.00: Napzártá. 22.45: Gondolkodó. Kb. 23.30: TV2.

RTL PLUS

6.00: Halló Európa — Jó reggelt Németország! 9.10: A Springfieldek története. 10.05: Játékshow. 10.35: Telebutik. 11.00: Baretta. 11.45: A főnök. 12.30: Komolyzene délidőben. 13.00: A mai nap műsora. 13.05: Telebutik. 13.30: Kaliforniai klán. 14.15: New York őrangyala. 15.00: Vásár — piac — vélemény. 15.45: Üzleti hírek. 16.00: A Springfieldek története. 16.50: Gazdagok és szépek. 17.15: Játékshow. 17.45: Pronto Salvatore. 17.55: Hírek. 18.00: Baretta. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.10: Karlchen. 19.12: Időjárás-jelentés. 19.20: Knight Rider. Akciófilm-sorozat. 20.15: Az univerzum urai. Amerikai akciófilm. 22.05: Explosiv. 22.50: Hírek. 23.00: Üsd, ne kíméld! Olasz filmvígjáték. 0.45: Villámlátogatás. 1.25: Esti mese felnőtteknek. 1.30: Műsorzárás.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás-jelentés. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás-jelentés. 7.39: Üzleti hírek. 7.58: Időjárás-jelentés. 8.00: Egyveleg. 15.30: Chart Attack. Brit slágerlista. 16.30: Hullámhosszon. 18.30: Európa rockja. 19.30: Időjárás. 20.00: Body building. 22.00: Hírek, időjárás. 22.10: Body building. 0.10: Hírek, időjárás. 0.20: Egyveleg. 1.20: Időjárás. 1.50: Egyveleg. 2.00: Műsorzárás.

TV5

16.05: Hírek. 16.10: Új Világ. 17.10: Esély a daloknak. 17.30: Konyhatitkok. 18.00: Számok és betűk. 18.30: Pihenőidő. 19.00: Horgász-vadász magazin. 19.30: Hírek, időjárás. 19.40: Csillag papiros. 20.00: Jelenidő. 20.50: Sportmagazin. 22.00: Tv-híradó. 22.25: Időjárás-jelentés. 22.30: Te jó ég, kedd van! 23.50: Kerevet. 0.15: Egészségünk szempontjai. 0.45: Műsorzárás.

SAT1

6.00: Jó reggelt a SAT1-gyel! 8.30: Hírek, időjárás. 8.35: Közkórház. Családsorozat. 9.20: Ötletek a háztartáshoz. 9.30: Műsorelőzetes. 9.35: Szomszédok. Családsorozat. 10.00: Hírek, időjárás. 10.05: Tévébolt. 10.30: Rézlakodalom. NSZK filmvígjáték. 12.15: Ötletek vásárlóknak. 12.30: Szerencsekerék. 13.00: Tévébörze. 14.00: Műsorelőzetes. 14.05: Kimba, a fehér oroszlán. 14.30: Ötletek természetbarátoknak, majd: Horoszkóp. 14.40: Közkórház. Családsorozat. 15.30: Boldog napok. Családsorozat. 15.55: Az arany lővés. 16.05: Bonanza. Westernsorozat. 17.00: Hírek, időjárás. 17.10: Szomszédok. Családsorozat. 17.45: Műsorelőzetes. 17.50: Bumper körlete. Krimisorozat. 18.45: Híradó. 19.00: Szerencsekerék.

19.30: Cannon. Krimisorozat. 20.25: Időjárás-jelentés. 20.30: Különleges osztag. Krimisorozat. 21.25: Hírek. 21.30: Az élet olykor nagyon kemény, ugye Providenza? NSZK—olasz—francia western. 23.15: Hírek, sport, időjárás. 23.25: A profik. Krimisorozat. 0.15: Műsorzárás.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: TV-naptár. 8.25: Hírek. 8.30: A kis világ. 9.00: Iskolai program. 10.30: Hírek. 10.35: Iskolai program. 12.30: Hírek. 12.35: Műsorismertetés. 12.40: Elmulasztották — nézzék! 15.05: Műsorismertetés. 15.10: Hírek. 15.15: Ráadásprogram. 16.30: Magyar híradó. 17.15: TV-napló I. 17.35: A kis világ. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Mi és a tudomány. 19.10: Időjárás. 19.13: Rajzfilm. 19.30: TV-napló II. 19.53: A mai sport. 20.00: Lotóhúzás. 20.05: Játékfilm. 21.40: TV-napló III. 22.00: Kapcsolódó magazin. 23.30: Hírek. 23.35: A szerdai műsor ismertetése.

2. műsor: 16.55: Műsorismertetés. 17.00: Hírek. 17.05: TV-naptár. 17.15: Iskolai program. 18.15: Zágrábi panoráma. 18.30: Szlavóniai és baranyai körzeti program. 19.30: TV-napló. 20.00: Komolyzenei műsor. 20.45: Hírek. 20.52: Időjárás. 20.55: A második világháború. 21.40: Szó-rakoztató kedd. 23.10: A szerdai műsor ismertetése.

Az RTL PLUS, Super Channel, TV5, és SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold

Szabad Európa Rádió keddi műsor

6.00: Kezdődik a nap. 8.00: Hírek. 8.10: Forgószínpad. 8.45: Nemzetközi sajtószemle. 9.00: Hírek. 9.10: Az élet megy tovább. 9.40: Történelmünk útja. 10.00: Hírek. 10.10: Periszkóp. 10.40: Figyelő. 11.00: Hírek. 11.10: Forgószínpad. 11.45: Nemzetközi sajtószemle. 12.00: Déli harangszó, hírek. 12.10: Földközélen. 12.40: Nyugati folyóiratszemle. 13.00: A Mai nap és műsorismertetés. 13.30: Nyitott szemmel. 13.40: Kelet-európai szemle. 13.50: Magyar lapokból idézünk. 14.00: Hírek. 14.10: Periszkóp. 14.40: Figyelő. 15.00: Hírek, műsorismertetés, délutáni revü. 16.00: Hírek. 16.10: Autórádió. 16.40: Hobby. 16.50: Párizsi magyar figyelem. 17.00: Hírek, műsorismertetés. 17.10: Forgószínpad. 17.45: Nemzetközi sajtószemle. 18.00: Hírek. 18.40: Kelet-európai szemle. 18.50: Magyar lapokból idézünk. 19.00: Hírek. 19.10: Emberek, művek, események. 19.40: A technika világa. 20.00: Hírek. 20.40: Könyvismertető sorozat. 21.00: Hírek, műsorismertetés. 21.10: Forgószínpad. 21.45: Nemzetközi sajtószemle. 22.00: A Mai nap késő esti kiadása. 22.30: Az élet megy tovább. 23.00: Hírek. 23.10: Emberek, művek, események. 23.40: A technika világa. 24.00: Hírek. 0.10: Nemzetközi sajtószemle. 0.25: Könyvismertető sorozat. 0.45: Műsorzárás.

Megrendelőlap

Megrendelem a DÁTUM c. napilapot

...példányban és kérem, hogy a következő címre kézbesítsék.

A megrendelő neve:.....

Címe: (város, kerület, utca, ltp. emelet, ajtó):.....

Az előfizetés díja egy hónapra: 200,— Ft,
negyedévre: 600,— Ft,
fél évre: 1200,— Ft,
egy évre: 2400,— Ft.

mely az előfizető személyét 1989. december 31-ig feljogosítja
díjtalan lakossági apróhirdetés igénybevétele.
Az előfizetési díjat a fenti címen nyugtával jelentkező
kézbesítőnek fizetem ki.

aláírás

A megrendelőlapot borítékban, bérmentesítés nélkül az alábbi címre adják fel:
Vidéken: Postahivatal, helyben
Budapest: Hírlapelőfizetési és Lapellátási Iroda (HELIR)
Budapest, XIII. Lehel u. 10/a.

Szekszárdon a belgák ellen

Idei második Európa Liga mérkőzését játssza kedden (15.30 ó) Szekszárdon a magyar asztalitenisz-válogatott. Ezúttal Belgium az ellenfél, az a csapat, amely tavaly — igaz, akkor még a magyar-belga, most nyugatnémet Podpinka Andrással — meglepetésre 4:3-ra győzött. Igaz, azóta történt egy s más a magyar asztaliteniszben, elsősorban az, hogy újból Berczik Zoltán lett a vezető edző, aki a tőle megszo- kott szorgalommal, hozzáértéssel és körültekintéssel készíti fel mérkőzés- ről mérkőzésre a csapatát.

— Most sem lesz könnyű dolgunk, de feltétlenül bízom abban, hogy visszavágunk a tavalyi vereségért, és megnyerjük őszi második mérkőzés- sünköt is — mondta a szakvezető. — Az utóbbi időben akadt néhány gondunk, például Harcsi kéz sérülése, Németh katonáskodik, Wirth Gabriella is csak később kezdhetette meg a gyakor- lásokat, mert nem volt teljesen ren- denben, de ez nem lehet most már aka- dály. Harcsi Zsolt és Németh Károly játssza a férfi egyeseket és a párost, Wirth Gabriella a női egyest és Né-

methel a vegyes párosf. Készenlétben áll még Varga Sándor és Somosi Mik- lós. A vendég belga válogatottnak az európai ranglistán 17. helyen álló Je- an-Michel Saive a legjobbjá, s Thierry Cabrera és Els Billen játszik még Szekszárdon. A vidéki városban egyébként élénk érdeklődés nyilvánul meg, sokan kíváncsiak a találkozóra.

*

Nem sokkal az Európa Liga-mérkő- zés után a válogatott Lengyelországba utazik, és csütörtöktől Poznanban részt vesz a négynapos nemzetközi bajnokságon. Berczik a következő já- tékosokat jelölte a versenyre: Harcsi, Németh, Varga, Vitsek Iván, Bátorfi Csilla, Urbán Edit, Wirth Gabriella, Ellő Vivien.

Megérkezett a kínaiaktól a végleges nevezés a november közepén sorra ke- rülő magyar nemzetközi bajnokságra. A legnevesebb játékosuk a női világ- ranglistán ötödik helyezett Csen Ce- ho, valamint a 23. Kao Jün, a női csa- patot még Csiao Jün-ping és Ting Ja- ping egészíti ki, míg a férfi játékosokat Vang Tao, Fan Ji-jung, Lu Lin és Li Ji.

Egy szegény ember meghódította Amerikát

Szupermagyar a szupertriathlonon

Kemény 9,2 km úszás, 360 km ke- rékpározás, 84 km futás. E távoknak a teljesítése még külön-külön sem akár- milyen tett, hát még egymás után vala- mennyi. Ez eddig egyetlen magyar- nak sikerült: a 41 éves székesfehérvári Mészáros János a közelmúltban 46 in- duló közül tizenhatodik lett az egye- sült államokbeli huntsville-i Double Iron nevű triathlonversenyen.

— Négy évvel ezelőtt indultam el- őször triathlonon Sopronban — emlé- kezett a Közép-dunántúli Környezet- védelmi és Vízügyi Igazgatóság Szé- kesfehérvári Szakaszmemóriájának adminisztratív vezetője. — Aztán egy- re több és hosszabb viadalon vettem részt, majd tavaly megcsináltam a ha- waii távot is Ausztriában.

— *Miért adtad a fejed erre az em- bert próbáló sportra?*

— Talán azért, hogy lássam, mire vagyok képes, elsősorban akarattal. Ezért indulok a maratoni és a száz kilo- méteres futásokon is.

— *Hogyan kerültél a Double Iron- ra?*

— Az idei idénynyitó triathlonon, Miskolcon egy ismerős osztrák fiú mutatta az Ultra Világ Kupa kiírását. A már említett ausztriai versenyen kí- vül ez a dupla- és a grenoble-i tripla- tív viadal tartozik a sorozatba. Elha- tároztam, hogy megpróbálom, és ne- veztem.

— *Azt beszélik, meglehetősen ne- hezen sikerült kijutnod a tengerentül- ra...*

— Így igaz. Kezdődött azzal, hogy a Magyar Nemzeti Bank nem engedé- lyezte a repülőjegy forintért való meg- vásárlását, ugyanis 1987-ben már fel- használtam a keretemet. Írtam a Pénz- ügyminisztériumnak, és ők utasították az MNB-t. A városi tv beszámolt a ké- szülődésemről, írtam vagy száz hely-

re, de nem kaptam segítséget. Még az Amerikában élő magyarok sem jelent- kezték. Így aztán háromszáz dollárral a zsebemben vágtam neki a tíznapos útnak. Fel sem fogtam a helyzet lehe- tetlenségét.

— *Mire jutott ennyi pénzből?*

— Még ma sem tudom elhinni, milyen szerencsém volt. Az amerikai szervezők még a nyáron küldtek egy kérdőívet: mikor, honnan, mivel érke- zem, hol lesz a szállásom, kik a szpon- zoraim, hol fogom viselni a reklámfe- lirátokat, hány kísérem lesz. Nem tu- dom, nincs, nincs, írtam sorban a vála- szokat, míg arra kérdésre, hogy a felsorolt sporttárgyak és -italok közül mire van szükségem, azt feleltem, hogy nem ismerem őket, nálunk nin- csenek ilyenek. Talán a szegénységem hatotta meg a rendezőket, de a ver- senyigazgató már várt a reptéren, és az ő vendége voltam végig. Rengeteg amerikai sportbaráttra leltem, akik mindennel elláttak. Mivel nekem nem volt kísérem, az igazgató elhívta a testvérét Texasból. Végül csak a kísé- róautóért és a verseny közben elfo- gysztott enni-inni valóért kellett fi- zetnem.

— *Meséld magáról a versenyről!*

— Iszonyú meleg volt, nappal öt- ven fokot mutatott a hőmérő. Az úszást a Tennessee folyóban ren- deztek, és a barátaimtól kaptam neop- rén úszóruhát, mert nekem nincs. Bár harminckét fokos volt a víz, a végére kiáztam, és nagyon fáztam. Mire kiér- tem a partra, a kísérom vetek anyá- got, és varrtak nekem egy magyar zászlót... Ma már nevetek azon, hogy amikor megérkezésem után kicsoma- goltam a kerékpáromat, megkérdez- ték, miért az edzőgépem hoztam. Egyedül nekem volt hagyományos kormányú és küllős hátsókerekű bicik- lim. A nadrágom betétje szakadt volt,

Angol stílusváltás?

— A futballszakértők általában ak- kor emlegetik az angol stílust, amikor valamelyik csapat a 16-os tájára ívelt labdákkal szeretne eredményt elérni. Ez az úgynevezett angol iskola alapja, s a szigetország csapatai mind a mai napig ezt a meglehetősen egyhangú, de ugyanakkor nem akármilyen felké- szültséget megkívánó stílust művelik. Szerintem hagyományos felfogásunk- kal nem juthatunk messzire Itáliában — jelentette ki Bobby Robson szövetségi kapitány első számú segítője, Don Howe. — Ha nem találunk ki valami újat, akkor teljesen feleslegesen uta- zunk a Mondialéra. Howe azt javasol- ta tovább Robsonnak: utazzon el Mi- lánóba, s tanulmányozza a ma legkor- szerűbb futballt bemutató AC Milan együttesének a játékát. Állítólag a Li- verpool szakemberei máris áttértek a kontinensen használatos stílusra, s előbb-utóbb az angol válogatottnak is követni kell a fejlődést.

Totónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgató- ság tájékoztatása szerint a totó 41. játékhetére 7 623 954 darab szel- vény érkezett be. A nyeremények: 13 plusz egy találatos és 13 talála- tos szelvény nem volt, 12 találatos szelvény 88 darab, nyereményük egyenként 168 420 forint, 11 talála- tos szelvény 1579 darab, nyere- ményük egyenként 3755 forint, 10 találatos szelvény 16 741 darab, nyereményük egyenként 531 forint. A közölt adatok nem véglegesek, a szelvények ellenőrzése még tart.

Csalódás Belgrádban

Nagy csalódást okozott a magyar versenyzőknek a 16. cselgáncs vi- lágbajnokság Belgrádban: egyetlen érmes helyezést sem tudtak elérni, pedig erre az előzetes esélyek alap- ján minden reményük megvolt. A helyszínt sem tarthatták rossz előjelnek, hiszen 1986-ban éppen a jugoszláv fővárosban rendezett EB-n aratták legnagyobb sikerüket a magyar judósok. Akkor két arany- éremmel tértek haza Belgrádból, s a három évvel ezelőtti győztesek, Csák József és Hajtós Bertalan most is tagjai voltak az utazó csa- patnak.

Hajtós, az idei EB ezüstérmese ezúttal is helytállt a 71 kg-osok kö- zött, hiszen csupán tengerentúli és ázsiai ellenfelektől kapott ki, a kon- tinensen viszont talán ma ő a leg- jobb. A sorsolás szeszélye folytán ezúttal csak az ötödik helyen vég- zett, ami azért nem rossz teljesít- mény. Ugyanígyen eredménnyel zárt a 60 kg-os Wágner József, tőle ez a helytállás ugyancsak dicsére- tes. A többiek viszont nem tudták teljesíteni a célkitűzést, azaz hogy az élmezőnyben végezzenek. Csák József — 1986-ban 60 kg-ban szer- zett EB-címet — úgy tűnik, még nem erősödött eleget ahhoz, hogy a 65 kg-osok között is kiugró erem- ményekre legyen képes. Igaz, elhú- zódó sérülése is visszavetette, s csak a felkészülés utolsó szakaszá- ban tudott részt venni. Hasonló csa- lódás a nehézsúlyú Tolnai László, aki sem a plusz 95 kg-ban, sem az abszolút kategóriában nem tudott megfelelni a követelményeknek.

Az idei világbajnokságon a leg- több érmet (10) a sportág őshazájá- nak képviselői, a japánok szerezték. Legnagyobb csillaguk a nehézsúlyú Naoja Ogava volt, aki méltó utódja lehet edzőjének, a legendás Jaszuh- iro Jamasitának. Mind a plusz 95 kg, mind a nyílt kategória versenyét megnyerte.

— Ogava nagyon erős, de még nem érte el teljesítményének csú- csát — nyilatkozta tanítványáról az egykori, több mint egy évtizedig veretlen olimpiai és világbajnok Ja- masita. — Barcelonáig sokat fog fejlődni, s meggyőződésem, hogy ő lesz az olimpia egyik legnagyobb sztárja.

alaposan feltörte a hátsó felem. Míg a többiek hőmérséklettartó termodesz- szekben hajtottak, én majd megsültem a trikómban. A bukósisakomat nem engedték felvenni, mondván, baleset- veszélyes, és adtak egy másikat. A ke- rékpározás során egy katonai terüle- ten, ahol többek között a Challenger űrrepülőgép tartalék-leszállópályája van, nyolc kört tekertünk. Ez egy fennsíkon fekszik, és kegyetlen volt oda felhajtani. A második maratoni kezdetére egy tízforintos nagyságú vízhólyag lett a talpamon. A futás a város szélén, sík terepen folyt. Össze- sen négyszer kellett részt venni köte- lező orvosi vizsgálaton. Harminchár- man értünk célba, én huszonnyolc óra harminchárom perc alatt.

— *Hányszor érezted úgy: itt a holt- pont.*

— Nem tudom megmondani. Vé- gig azt hajtogattam magamban, hogy már csak ennyi, már csak annyi van hátra. Sokat jelentett a fantasztikus kö- zönség; még éjszaka is zenével, taps- sal biztattak bennünket a futás alatt.

— *Mire gondoltál a célban?*

— Arra, hogy ilyet magyar ember még nem csinált. Őt amerikai és egy japán televízióállomás közvetítette a versenyt, és milliók látták, amikor ma- gyar zászlóval a kezemben befutot- tam.

— *Mi lesz a jövő tavaszi triplán, Grenoble-ban?*

— Indulok, az biztos. Csak hát kel- lene egy kis segítség, mert szponzorok nélkül nagyon nehéz lesz kijutnom.

Bízunk benne, hogy talán Mészáros János is hoz annyi dicsőséget az ő tá- mogatóknak, mint agyondédelgetett, harmatgyenge labadarúgásunk...

(ms)

Jugoszláv nagymellény

Pólós párok

— Miután a Vasas vízilabdacsapata vasárnap a Hajós Alfréd uszodában óriási küzdelemben kiharcolta a BEK-ben a négy közé jutást, izgalommal várhatta az elődöntő sorsolását. Ez is megtörtént: a piros-kékek ellenfele a jugoszláv bajnok, a híres Mladost Zagreb lesz, s az első mérkőzést idegenben játszák.

A KEK-ben viszont — amint az korábban már ismert lett — az FTC lúthon kezd a szovjet kupagyőztes ellen. A párosítások: BEK: Mladost Zagreb (jugoszláv) — VASAS, CSZK VMF Moszkva (szovjet). — Spandau 04 (nyugat-berlini).

KEK: FTC — Dinamo Moszkva (szovjet). POSK Split (jugoszláv) — Sisley Pescara (olasz). Az első mérkőzéseket október 28-ára, a visszavágókat november 4-ére írták ki.

Vélemények a Vasas sorsolásáról: Nemes Gábor, a magyar bajnokcsapat kapusa, akinek nagy érdemei vannak a továbbjutás kiharcolásában: — Kaphattunk volna könnyebb, de nehezebb ellenfelet is. Véleményem szerint ugyanis a Zágráb a „középcsapat”, a nyugat-berliniek gyengébbek, míg a szovjetek erősebbek náluk. A Catalunya elleni visszavágón nem játszottunk jól, az akarat és a lelkesedés segített minket. A Mladost ellen ez már kevés lesz, sokat kell javulnunk.

Márkus Gyula, az MTI belgrádi tudósítója a jugoszláv visszhangokról adott jelentést: Zágrábban örömhírként fogadták, hogy a Vasas vízilabdacsapata a BEK-ben jobbnak bizonyult a spanyol Catalunya-nál és bejutott az elődöntőbe. Dusko Antunovics, a csapat edzője így nyilatkozott: — A sors ezúttal is kegyes volt hozzánk, nem kaphattunk volna jobb ellenfelet a budapesti együttesnél. A Mladostnak jobban „fekszik” a Vasas, mint a Moszkva vagy a Spandau 04. Most már nyugodtan mondhatom, hogy a Mladost igen közel került a BEK-döntőhöz.

Autósport

Az elmúlt héten Párizsban tartotta kongresszusát a Nemzetközi Autómobil Szövetség (FIA). A távolabbi jövőről Balogh Tibor, a Magyar Autóklub főtitkára tárgyalt a brit Bernie Ecclestone-nal, a Formula-1-es Konstruktorok és Gyártók Szövetsége, a FOCA elnökevel. Május 11. és 13. között a kamionosok Európa Kupa sorozatának résztvevőit látja vendégül a Hungaroring. Június 3-án Pécsen rendezünk hegyi Európa-bajnoki futamot, szeptember 9-én pedig Pécsen cross EB-viadalt. Még arra is van remény, hogy a nyírádiak megkapják a ralicross EB-futam rendezési jogát.

Csapatban bronzérem

A hét végén a svájci Chaux de Fondsban három fegyvernemben léptek pástra a „Hét nemzet viadalán” résztvevő vívók. A szűkszavú hírtügnökségi jelentésekből csak az derült ki, hogy a magyar férfi párbajtőrscapat a harmadik helyen végzett.

Férfi párbajtőrscapat: 1. NSZK 10 pont, 2. Szovjetunió 10, 3. Magyarország 8, 4. Svájc 8. Egyéniben a vb-bronzérmes szovjet Pavel Kolobkov győzött. Férfi tőrscapat: 1. Olaszország 6 pont, 2. NSZK 4, 3. Fiamme d'Oro Roma (olasz) 2, 4. Svájc 0. Egyéniben az olasz Andreas Cipressa nyert. Női tőrscapat: 1. NSZK 6 pont, 2. Olaszország 4, 3. Franciaország 2, 4. Svájc 0. Az egyéni győztes a szibuli és denveri bronzérmes nyugatnémet Zita Funkenhauser lett.

A franciaországi Dijonban férfi tőrözők vetélkedtek. A negyeddöntőben két győzelemre vívtak egymással. A magyar színek képviselőjében Szekeres Pál az első találkozóját 5:4-re megnyerte a francia világbajnoki ezüstérmes Philippe Omnes ellen, utána azonban kétszer szenvedett 5:3 arányú vereséget. A végső győzelmet az olasz Luca Vitalesta szerezte meg, aki a döntőben 5:3, 3:5, 5:2-re végzett Omnes ellen.

Mádl Ildikó bravúros teljesítménye

Széll Lajos, a sakkozók szakfelügyelője elég jól tippelt a vasárnap befejeződött brói női zónaverseny rajtja előtt: a négy továbbjutóból hármat (a bolgár Voiszka, Mádl Ildikó és a keletnémet Wagner-Michel) eltalált, a negyedik jelöltje (Verőci Zsuzsa) azonban nem jött be. Nagy meglepetésre a legmagasabb Élő-pontszámmal rendelkező, rutinos Verőcinek ezúttal meg kellett elégednie a hatodik helyezéssel, viszont sikerrel vette az akadályt Sziva Erika.

A hazaérkezés után Mádl Ildikó, a tapolcai Mereszjev SE 19 éves versenyzője, a torna második helyezettje nyilatkozott az MTI munkatársának:

— Elégedett vagyok teljesítményemmel — mondta a játékos, aki két éve, ha holtverseny után is, de egyszer már túljutott a zónaversenyen. — Az elején nagyon jó formában játszottam, aztán jött egy döntetlensorozat, majd az éllovas Voiszka elleni vereség. A hajrá viszont ismét jól sikerült, hiszen az utolsó három partit megnyertem.

— A felsorolásból kiderül, hogy csak egyszer veszítettem...

— A 14. forduló előtt, amikor erre a mérkőzésre sor került, már biztos továbbjutónak számítottam. Mindenképpen nyerni szerettem volna Voiszka ellen, ezért nem fogadtam el remi ajánlatát, aztán kikaptam.

— Melyik győzelmét tartja a legértékesebbnek, s melyik volt a legszebb partija?

— A legbüszkébb arra vagyok, hogy az első fordulóban sikerült legyőznöm Verőcit. A legszebb győzelmet szerintem a lengyel Detko ellen arattam, szép kombináció végén készítettem megadásra.

— Mikor lesz a következő erőpróbája?

— Most egy hónap pihenő következik, majd decemberben Palma de Mallorcán szeretnék asztalhoz ülni egy rangos férfiviadalon. Hamarosan megkezdem a felkészülést a zónaközi döntőre is, bár annak lebonyolítási formájáról, s helyszínéről még nem született határozat.

Hazai pályán a Bp. Honvéd, idegenben a Ferencváros

— A szerdai európai labdarúgó klubforduló — ez a második „kör” — találkozó során az állva maradt két magyar együttes közül kétségkívül a bajnokok vetélkedésében szereplő Bp. Honvéd néz nagyobb, erősebb próbatétel elé, hiszen a portugál Benfica-val mérí össze tudását. A KEK-ben fellépő Ferencvárosnak papíron könnyebb ellenfél jutott, az osztrák Admira Wackerrel hozta össze a sorsolás.

Persze minden előzetes esélylatogatás annyit ér, amennyit a gyepen megvalósítanak az elképzelésekből a csapatok. A kispesti gárda számára hátrány, hogy a második összecsapásra, a visszavágóra Lisszabonban kerül sor. Márpedig ha a Benfica szerdán szoros eredményt ér el a Bozsik-stadionban, akkor a portugál fővárosban nemcsak az ibériai sztárscappal, de annak hatalmas közönségével is meg kell birkóznia a magyar bajnoknak.

Hétfői hírek a két magyar csapat készülődéséről:

Bp. Honvéd — Benfica, Bozsik-stadion, 17 óra, V.: Cooper (walesi)

Both József vezető edző nemcsak amiatt lehet ideges, mert valódi szupercsappal kell kétszer is találkozniuk, hanem az utóbbi napokban tüdőgyulladás-járvány söpört végig a magyar bajnokcsapaton.

— Nem cserélnék Both Józseffel — nyilatkozta Kozma Mihály, a Bp. Honvéd szakosztályvezetője. — Szinte összeállítani sem tudja a csapatát. Arról nem is beszélve, hogy Sallai és Csehi korábbi kiállítások, sárga lapok miatt nem állhat rendelkezésre, Sikesdi és Sass sérült.

Ezek szerint a szerdai döntetlen is meglepő lenne?

— Ilyesmit felelős sportvezető nem mondhat. Az biztos, hogy amikor tavaly kirobbant az úgynevezett „bundaügy”, s megfogyatkozott a játékosállományunk, még akkor is erősebb volt a Bp. Honvéd... Ezzel gondolom elmondtam mindent.

A Bp. Honvéd hetedszer indul a BEK-ben, szerda előtt ez a mérlege: 20 mérkőzés, 10 győzelem, 2 döntetlen, 8 vereség, 35—30.

A Benfica a múltban öt kiírásban mérkőzött már magyar csapatokkal, s eddig mindössze az Ú. Dózsa tudott egyszer túljutni a nagy akadályon az 1973—74-es BEK-ben.

Admira Wacker — Ferencváros, Bécs, 19.30 ó. V.: van Swieten (holland).

A szombati, Békéscsaba elleni játékkal nem volt éppen elégedett Rákosi Gyula vezető edző. Csak az utolsó tíz percben játszott a zöld-fehér csapat azt a futballt, amit egy hazai „felsőházhoz” tartozó gárdától méltán vár el a szakvezetése.

— A beállós szerepkörében Vaszil nem játszott az, amit kértem tőle, a középpályán is vannak problémáim, sőt a balszélső személyén is kell még gondolkodnom, nem is keveset — mondta az MTI munkatársának Rákosi Gyula. — Annyi bizonyos, hogy Kincses és Limperger továbbra sem vehető számításba.

A szakember ezután elmondta — bár előnyösnek tartja, hogy idegenben kezdenek —, az osztrák együttest nem szabad lebecsülni. Rákosi olyan összeállítást hirdet majd kedden este a bécsi edzés után, amelyben úgynevezett „futó emberek” lesznek.

— Kétszer is látta szakosztályunk egy-egy megbízottja az Admirát. Kü-

lönösen Rodax tudása számottevő, de az ilyen típusú labdarúgókat is ki lehet kapcsolni a játékból. Mindenképpen gólt kell rúgnunk szerda este, ez nem is lehet vitás — fűzte hozzá Rákosi Gyula.

Nagy Béla a zöld-fehér klub propagandistája arról is beszámolt, hogy a csapatot hét COOPTOURIST különböző többszáz szurkoló kíséri az osztrák fővárosba.

Pintér Atila, aki az elmúlt héten két gólt is lőtt a válogatott színeiben, így vélekedett:

— Én mindig optimista vagyok, ezért ne lepjen meg senkit, ha azt tippelem: egy góllal nyerünk.

Dzurják József, aki éllovas az NB I-es góllövőlistán:

— Mindenképpen gólt kell szerezniünk, mert anélkül igen nehéz helyzetbe kerülhetünk. Ha az Admira kapuja közelébe jutok, akkor be is találok, ezt ígérem. Vagy fejvel, vagy lábbal, egyre megy!

Az Admira Wacker eddig egyetlen tróféért sem küzdött meg magyar csapattal. A Ferencváros viszont már találkozott egy alkalommal Ausztriát képviselő gárdával. Az 1964—65-ös UEFA Kupáért a Wiener SC-vel mérkőzött, s nem mindennapi nagy csatában túl is jutott rajta. Előbb a WSC nyert 1—0-ra, majd a magyarok visszavágtak (2—1), következett a harmadik összecsapás, amelyen a Ferencváros 2—0 arányban győzött.

A zöld-fehérek egyébként ötödször küzdenek a KEK-ért. A szerdai 90 perc előtti mérleg: 21 mérkőzés, 10 győzelem, 6 döntetlen, 5 vereség, 40—26-os gólkülönbség.

Köszöntjük

HEDVIG

nevű olvasóinkat.

Hedvig a német Hedwig névből származik. Az összetett név mindkét elemének jelentése: harc. A katolikus naptár szerint a név patrónája Szent Hedvig, a Bánk bából jól ismert Gertrúd királyné nővére, aki október 15-én halt meg. A lengyelek azonban más Hedviget (náluk: Jadwiga) tisztelnek szentként: a mi Nagy Lajos királyunk leányát, aki apja halála után Lengyelország királynője, a litvánok térítője lett. Róla szól Vörösmarty szép legendája, a Bibliát lengyelre fordító királynőről, akinek vonásaiban a költő ifjúkori szerelmét, Perczel Etelkát vélték fölismerni.

A Nap kél: 6.05 óraker
nyugszik: 16.54 óraker

A Hold kél: 18.00 óraker
nyugszik: 9.47 óraker

Napos idő

Folytatódik a jobbára derült idő. Az északi, északkeleti országrészben néha megnövekszik a felhőzet, de számottevő eső nem valószínű. Reggelre többfelé képződik köd. Az északi szél kedre jelentősen megnő, a legalacsonyabb hőmérséklet -1, 4 fok között, a legmagasabb 13, 18 fok között alakul.

Távolabbi kilátások

Csendes őszi idő várható. Eleinte kevés lesz a felhő, sok a napsütés, majd többfelé köd és felhő is, de csapadék nem valószínű. A legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek eleinte 1, 5 majd 3, 8 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 14, 19, majd 12, 17 fok között alakulnak.

Habsburg Ottó Pécsre látogat

A pécsi Nicolaus Lénau Közművelődési Egyesület meghívását elfogadva november 4-én Pécsre látogat Habsburg Ottó, s a délután folyamán általános fogadónapot tart, azaz találkozik a német nemzetiségiekkel és a Pécsen, valamint a környéken élőkkel. Este hat óraker pedig előadást tart, melynek színhelyét egy későbbi alkalommal tudatjuk az olvasókkal.

Szekszárdiak figyelmébe

DIÁKDISCÓ A SPORTCSARNOKBAN

AZ **ARÉNA-POP** ÉS AZ **505. KÖZMŰVELŐDÉSI STÚDIO**

KÖZÖS RENDEZVÉNYE MINDEN HÉTEN SZERDÁN 19.00-22.00-IG.

STÁRVENDÉGEK

A Donnál elesettek emlékére...

Felhívás

Felhívjuk hazánk népét, ezen belül Bács-Kiskun megye lakóit, az elesettek hozzátartozóit, egyesületeket, intézményeket, vállalatokat, hogy nyújtsanak anyagi segítséget erejük-höz mérten egy, a második világháborúban a Don-folyónál elesett hősök emlékére, monumentális emlékmű létrehozásához. Az emlékművet Bács-Kiskun megyében Akasztó és Solt községek közötti területen, több holdon kívánánk felállítani. Az emlékművön szerepelniének az elesettek és az adományozók nevei is. Kérünk valamennyi támogatót, hogy adomá-

nyaikat a hozzájuk legközelebb eső OTP-fiókban, az alant megadott csekk számlára, illetve a számla megjelölésével postautalványon fizessék be. A befizetéseket a sajtóban folyamatosan közöljük. Kérjük az országos méretű hazafias vállalkozásunk támogatását.

OTP Bács-Kiskun Megyei Igazgatóság MNB 259-98009
Csekk számlaszám: 597-001073

Olympos Galéria
6000 Kecskemét
Csongrádi út 5.

Kárpátaljáról a szovjet tv-ben

„Illyés Gyula a magyar irodalom egyik klasszikusa. Ez a tehetséges költő, prózaíró, műfordító jelentősen hozzájárult a magyar irodalom realista irányzatának fejlődéséhez. Egész munkásságával elősegítette a magyar nép és a Szovjetunió népei közti kulturális kapcsolatok fejlődését.” E szavakkal mutatta be Illyés Gyulát a szovjet televízió nézőinek vasárnap este a híradó tudósítója. Az alkalmat e bemutatáshoz Illyés Gyula beregszászi mellszobrának leleplezése nyújtotta. Az eseményről beszámolva a tudósító megemlítette, hogy Szűrs Mátyas, a magyar Országgyűlés elnöke is részt vett az ünnepségen. A riport egyben Beregszász városát és a Kárpátalja nemzetiségi viszonyait is bemutatta a nézőknek, hiszen ez a terület a hatalmas kiterjedésű ország távolabbi pontjain nyilván kevésbé ismert. A tudósító elmondta, hogy Beregszász lakossága zömmel magyar ajkú, és hogy a város 58 iskolájából 38 magyar nyelvű. A riport fő témájához visszakanyarodva megemlítette, hogy nemrégiben Illyés Gyula irodalmi klubot hoztak létre Beregszászon.

Trió Divertimento

Hollandiai trió koncertje Szekszárdon. A Trió Diverimento ad hangversenyt Szekszárdon, a Művészetek Házában október 18-án este fél nyolctól. A hollandiai együttes műsorán Beethoven, Mozart, Paganini és Haydn művei szerepelnek. A trió mindhárom tagja (Elisa Kawaguti — hegedű, Ervin Schiffer — mélyhegedű, brácsa, György Schiffer — cselló) szóló- és kamarazenészként is bemutatkozott már a világ legjelesebb hangversenytermeiben. Közreműködésükkel számos világégen készített lemezfelvétel. A trió mellett közreműködőként Szekszárdon először mutatkozik be Drahos Béla, a neves fuvolaművész.

Bogdánfi Sándor: Katastrófák

halál

ha majd az állam
elhal
senki sem megy el
a temetésére

vetkőzés

ruhát
könnyebben
vetkőzi le
mint hibát

A metropolita intelmei

Pityirim metropolita erkölcsi intelmeit hallgathatták a szovjet televízió nézői vasárnap este főműsoridőben, közvetlenül a tv-híradó után. Ez a nyugati televíziókban gyakori műsортípus mostanáig nem létezett a szovjet televízióban.

Az orosz ortodox egyház főpapja önálló műsorban, egyedül szerepelt. A „Vasárnapi erkölcsprédikáció” című, körülbelül húszperces műsортípus

orosz templomok gyönyörű képsorozat nyitották és zárták.

A metropolita bibliai és irodalmi idézetekben bővelkedő beszédében arra intette az embereket, hogy a nagyvárosi élet lázas hajszájában se feledjék el a csendes elmélyülés szükségességét, ne hagyják, hogy elragadja őket az örvénylő események vad forgatag, mert akkor elveszítik önmagukat, és elveszítik a szeretetet.

Meghalt Danilo Kis

— Párizsban vasárnap 54 éves korában elhunyt a hazánkban is jól ismert jugoszláv író, Danilo Kis. Halálát rák okozta. Az író évek óta a francia fővárosban élt. A szabaddal születésű, magyarul jól tudó író pályafutását fordítóként kezdte és több magyar művet, köztük Petőfi verseket is lefordított szerb nyelvre. Élénk kapcsolatokat tartott fenn magyar írókkal, több ízben is állást foglalt az irodalom szabadsága mellett. A jugoszláviai politikai eseményekkel kapcsolatban is a változások aktív hívének tartották. Művei hazáján kívül számos országban jelentek meg.

Egy kis séta...

Kitüntetés

adományozóknak

Az Elnöki Tanács a Magyar Népköztársaság Babérkoszorúval Ekesített Zászlórendjét adományozta dr. Peter Ludwig és dr. Irene Ludwig professzoroknak. Mindketten műgyűjtők, jelentős érdemeket szereztek a magyar és az európai képzőművészet kapcsolatának építésében. A magyarországi Ludwig Múzeum megalapítását műtárgygyűjtemény adományozásával tették lehetővé. A kitüntetéseket hétfőn Straub F. Brunó, az Elnöki Tanács elnöke adta át. Az eseményen jelen volt Manherz Károly művelődési miniszterhelyettes és dr. Alexander Arnot, a Német Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövete.

Megjelent!

Illés György:

A kocsmá
nem alszik

*

Riportkönyv

*

Megrendelhető:

Babits Kiadó
Szekszárd
Pf.: 237

Hirdetését
telefonon is
feladhatja

Pécs (72)	41-580
Szekszárd (74)	16-277
Dombóvár (74)	66-779
Paks (75)	11-173
Tolna (74)	40-476

L A T H E R M

HŐSZIGETELŐ
üveg típus és egyedi
méretű nyílászárókhoz.

Megrendelhető
— beépítéssel együtt is —
Szekszárd,
Marx K. u. 22.

A termék ÉMI
Építőipari Alkalmassági
Bizonyítvánnyal
rendelkezik.

Gyártja: Tolna megyei
Lakáskarbantartó Ipari
Szövetkezet Szekszárd
Telefon: 06.74.15-228.

APRÓHIRDETÉS

Törzskönyvezett skót juhász kölykök eladók Szekszárd, Bocskai köz 7. sz. alatt. „Kapcsolatteremtő” Országos Társkereső házastársat, élettársat, szabadidő partnert közvetít. Válaszborítékért tájékoztatást küldünk. Levélcímünk: 7632 Pécs, 18. Pf.: 68.

Biohumusz giliszta előnyös feltételekkel, OTP-hitelre is kapható. Érdeklődni egész nap Tolna, Alkotmány u. 46. Telefon: 74/40-300/26 munkaidőben.

Egy 9 éves és egy 8 éves kanca és egy másfél éves csődör csikó eladó. Érdeklődni: Várdomb, Római u. 12. Vass.

Tolna, Bajcsy-Zs. u. 117. alatt négyszobás összkomfortos kertés gazdálkodó épülettel családi ház sürgősen eladó.

Kétéves fiam mellé keresek minden napra gondozónőt Szekszárdon. Érdeklődni a kiadóban. 74/16-277.

6 éves Trabant eladó. Érdeklődni: Dunaszekcső, Dózsa Gy. u. 2/a.

150 m²-es családi ház, gázfűtéses (padlófűtéses), szuterénnel, garázzsal, pincével, beépített tetőrészel eladó. Kisebb cseré is érdekel Szekszárdon, vagy környékén. Bajkai Ferenc Bonyhád, Benczúr u. 40.

Biogilisztá szerződéssel, díjmentes technológiával, szállítással eladó. Bajkai Ferenc, Bonyhád, Benczúr u. 40.

Kék róka növények eladók. Érdeklődni: Nádasi István, Piricse.

A Tolna megyei Lakáskarbantartó Ipari Szövetkezet felvételre keres: ács, lakatos, kőműves, asztalos, vízvezeték-szerelő szakmunkásokat. Jelentkezés: Szekszárd, Marx u. 22.

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

3 napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, kiküldött csekünkön).

Megrendelő neve:

Címe:

Megjelenés napja:

Hirdetés szövege:

.....

.....

.....

.....

.....

Lego vásár
a
Konzum Áruházban

(Pécs, Kossuth tér)

110 féle

- DUPLÓ
- FABULAND
- LEGOLAND
- BASIS
- TECHNIC LEGO

közül választhat tetszése szerint. A közkedvelt játékok 190,— Ft és 10 980,— Ft közötti áron kaphatók.

TEKINTSE MEG A KONZUM
LEGO-BIRODALMÁT,
AZ ÁRUHÁZ II. EMELETÉN!

Szerezzen örömet gyermekének
— jó vásárlást kívánunk!

DÁTUM

Tarkalatos törvények

Nem, Tisztelt Olvasó, nem a nyomda ördöge üzött csúfot e cikk címéből, hanem maga a történelem. Az Országgyűlés, amelyben még ma is a Hazafias Népfrent egykori jelöltjei vannak el- és túlnyomó többségben, eljutott arra a pontra, amiről aligha mert volna csak szót ejteni is megválasztásakor. Így állt elő a helyzet a tarkalatos törvényekkel: annyit és olyan sokfélét kell most fölemelni tervezetből jogerőre, hogy szinte követni sem lehet valamennyinek a jelentőségét.

Nem tehet róla a jelen, de igenis felelős érte a magunk alkotta történelem: az 1956-os népfelkelés megannyi üldözöttje tudna beszélni arról, mióta remélte már a rehabilitációt. S hányan vannak, akik már nem is szólhatnak... Számukra, igaz, nem lesz könnyebb a föld, de nemzeti önbecsülésünk miatt magunknak tartozunk azzal, hogy a sírjaikon virágot ültető kezek ne remegjenek...

S mi lesz, ha az idő sarkallta sarkalatos törvények megszületnek? Választ akkor sem lehet adni, ha mindenki tudja, nagy lépést jelentenek a jövő felé. (Ilyenkor azonban azt nem szokás idézni, hogy pillanatnyilag a szakadék szélén állunk...) Egyelőre abban lehet bízni, hogy nemcsak megszavazzák a tarkalatos-sarkalatos törvényeket, nem csupán jogerőre emelik a széles körű nemzeti közakarat kívánságait, hanem meggyökeresednek igen alacsony szintű jogtisztéletünkben és jogtudatunkban. Mire mindez megvalósul, azt hiszem, a kései utódok már esetleg egy új ellenzéki pártot ismernek meg. Az MSZP-t...

Töttös Gábor

A hét végén 4465 NDK állampolgár lépte át a magyar-osztrák határt. Továbbra sem csökken a kiutazók száma, sőt az elmúlt napokban egyre több NDK-állampolgár lépi át a magyar-osztrák határt. A magyar kormányintézkedés bevezetése óta már több mint 35 ezren utaztak hazánkon keresztül Ausztriába.

Für Lajos is államfőjelölt

A Magyar Demokrata Fórum elnöksége, választmányja és a vidéki szervezetek elnökeiből álló elnökök gyűlése vasárnap ülést tartott a Budapesti Műszaki Egyetemen.

A tanácskozáson az elnökség javaslatot tett arra, hogy amennyiben az MDF pénteken kezdődő országos gyűlése önálló köztársasági elnökjelölti állítása mellett szavaz, akkor erre a posztra Für Lajost, az MDF elnökségének tagját jelöljék. Az elnökség indítványát a választmány és az elnökök gyűlése elfogadta. Így a három testület együttesen terjeszti majd Für Lajos jelölését az országos gyűlés elé.

Az ülésen jóváhagyták a Magyar Demokrata Fórum október 20. és 22. között megrendezendő II. országos gyűlésének napirendjét. A tanácskozáson megvitatják majd az MDF választási programját, a bel- és külpolitikai helyzetről készített jelentést, valamint a résztvevők elé terjesztik az alapszabály-módosítási javaslatot.

(MTI)

Ülést tartott a Minisztertanács

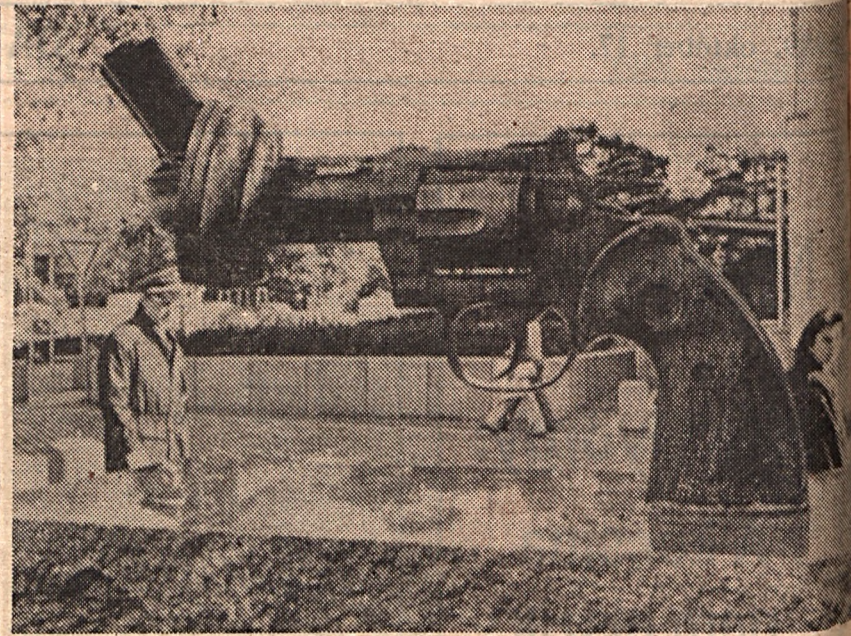
A Minisztertanács hétfői ülésén jelentést hallgatott meg a magyar-csehszlovák és a magyar-osztrák kormányfői tárgyalásokról. A Minisztertanács konzultációt folytatott időszerű belpolitikai kérdésekről. A kormány javasolja az Országgyűlésnek a munkasörtség megszüntetését, és ezzel összefüggésben a honvédelemről szóló törvény módosítását. A Minisztertanács áttekintette a téli időszak energiaellátási helyzetét.

(MTI)

Lesz-e népszavazás?

A Szabad Demokraták Szövetsége már több mint 100 ezer aláírást gyűjtött össze annak érdekében, hogy az állampolgárok népszavazáson nyilváníthassanak véleményt a munkasörstégről, a munkahelyi pártszerveződésekéről, az MSZMP, illetve annak jogutódjának vagyonával való nyilvános elszámoltatásáról, valamint a köztársasági elnök megválasztásának időpontjáról. Haraszti Miklós az MTI érdeklődésére elmondta, hogy újabb 50 ezer aláírást adnak át a Parlament elnökének. Hozzátette még: ezután is folytatják az aláírásgyűjtési kampányt.

A Belügyminisztérium választási irodájának vezetője, Csiba Tibor elmondta, hogy 100 ezer aláírás esetén az országgyűlés köteles elrendelni a népszavazást. Az aláírásokat a Parlamentnek 8 napon belül kell megküldenie az országos választási elnökség-

Javaslatunk önvédelmi fegyverek ügyében...
(Carl Frederic Reuterswaerd svéd szobrász műve)

BM-be mentett káderek

A Zala megyei rendőrség hivatásos és polgári állománya, csatlakozva a Zala megyei hivatásos rendőrök szakszervezetének felhívásához, kifejezte egyet nem értését azokkal az intézkedésekkel szemben, melyek volt MSZMP-funkcionáriusokat a Belügyminisztérium hivatásos állományába, vezetői beosztásba helyeznek. Ezek a kontraszelektív döntések rontják a megújuló rendőrség hitelét, a belügyi dolgozók perspektíváit, feleslegessé teszik a szakmai képzettséget, hozzáértést.

Az akció nem konkrét személyek ellen irányul, hanem a módszert kifogásolja, mely az állomány hangulatát negatív irányba befolyásolja, felesleges feszültségeket szül, elvonja a figyelmet a szakmai munkától és ezáltal az állampolgárok érdekeit is sérti.

A tiltakozást aláíró 365 zalai rendőr

Üzenet Erdélybe

Tiszteletünket és egyértelmű szolidaritásunkat fejezzük ki Tökés László református lelképásztornal és a temesvári gyülekezet vele együtt küzdő tagjaival, és presbitereivel. Védtelessé, az emberi méltóságot naponta sárba tipró hatalomnak kiszolgáltatva emelik fel a magasba pusztia létükkel a lelkiismereti szabadság zászlaját, rendőrök, titkos ügynökök, brutális gyilkosok hálóival körbekerítve — mégis ti vagytok a szabadság. Példaképeinknek fogadjunk titeket, a Biblia szavaival üzenjük: „Ismeretlenek vagytok és mégis ismeretessé, megholtak és ime élők, ostromozottak és meg nem öltek, semmi nélkül valók és mindennel bírók.” (2 Kor. 6:9—10)

A FIDESZ kongresszusán

A FIDESZ szekszárdi városi szervező bizottsága tisztelettel értesíti város és Tolna megye fiataljait, hogy 1989. október 20-án tagtaborzó és alkülv ifjúsági gyűlést rendez Szekszárdon a szervezet helyiségében (Bencs rédj u. 22.).

Várunk minden fiatalot, akik Magyarországon gyökeres változások akarnak, akik ezért tenni is hajlandóak, szimpatizálnak mozgalmunkkal, akár belépésükkel is támogatva azt.

Holnapi számunkban olvashatják,

lehet-e

diagnózis nélkül

gyógyítani.